Sme miestom, kde nájdu pomoc rodiny, ktoré sa ocitli v nepriaznivej životnej a sociálnej situácii.
Sme miestom, na ktorom poskytujeme sociálno-právnu ochranu deťom bez riadnej rodičovskej starostlivosti.

PROGRAM Centra pre deti a rodiny Topoľčany

Topoľčany, ul. Kalinčiakova 4295

OBSAH : **strana**

Obsah programu **1**

1. Kontaktná adresa centra a ďalšie kontaktné údaje **2**

1.1. Adresa miest, na ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia súdu **2**

1.2. Adresa miesta, na ktorých sa vykonávajú ambulantné opatrenia **2**

2. Účel centra **2**

3. Forma vykonávaných opatrení **3**

4. Druh vykonávaných opatrení **3**

5. Cieľová skupina centra **4**

6. Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre..... **5**

7. Celkový počet mies v centre **5**

8. Priestorové podmienky centra..... **6**

9. Personálne zabezpečenie výkonu odborných činností v centre **7**

10. Rozsah hodín, počas ktorých sa v centre vykonávajú ambulantné a terénne opatrenia **10**

11. Oboznámenie detí , rodičov a iných fyzických osôb s programom centra..... **10**

12. Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú ambulantné a terénne opatrenia **10**

13. Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia **19**

14. Plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej činnosti..... **22**

15. Tvorba a vyhodnocovanie Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa **22**

16. Podmienky pre záujmovú, športovú, kultúrnu, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery v centre **25**

17. Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre..... **25**

18. Zabezpečenie školskej dochádzky a prípravy na povolanie, detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre **27**

19. Práva detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia..... **27**

20. Práva rodičov a iných blízkych osôb dieťaťa, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia..... **28**

21. Povinnosti detí a mladých dospelých, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia **29**

22. Povinnosti rodičov , pre ktorých sa vykonávajú pobytové, ambulantné a terénne opatrenia..... **.30**

23. Výchovné prostriedky, ktoré je možné uložiť deťom..... **31**

24. Poskytovanie vreckového..... **22**

25. Postup v krízových situáciách..... **33**

1. KONTAKTNÁ ADRESA CENTRA A ĎALŠIE KONTAKTNÉ ÚDAJE CENTRA:

Názov zariadenia :	**Centrum pre deti a rodiny Topoľčany**
Sídlo :	Topoľčany, ul. Kalinčiakova 4295, 955 01 Topoľčany
Kraj :	Nitriansky
IČO :	34015434
DIČ:	2021550223
Štatutárny zástupca :	Mgr. Viera Miklašová, riaditeľka
Kontakt : mobil/ email :	+421 905 234 066 / riaditelka@cdrto.sk
Webová stránka :	www.cdrto.sk
Pohotovostný mobil :	+421 907 377 202
Sociálny úsek :	+421 905 560 934
Kapacita centra :	40

1.1. ADRESY, NA KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ AMBULANTNÉ A TERÉNNE OPATRENIA:

Pre klientov z okresu Topoľčany : budova na ul. Škultétyho 1597, 955 01 Topoľčany, oproti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, kontakt : mail : topolcany@cdrto.sk , mobil : 0918 785 592 alebo 0918 785 080
Pre klientov z okresu Partizánske : Mestský úrad Partizánske, Námestie SNP 212/4, 958 01 Partizánske, kontakt : mail: partizanske@cdrto.sk, mobil 0918 785 295 alebo 0918 785 130

1.2. ADRESY, NA KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA:

Topoľčany, ul. Kalinčiakova 4295, kontakt : 0905 789 197, citronova@cdrto.sk

Topoľčany, ul. Muškátová 2653/42, kontakt 0905 779 573, muskatova@cdrto.sk

Topoľčany, ul. Narcisová 2076/1, kontakt 0905 489 562, narcisova@cdrto.sk

Topoľčany, ul. Snežienková 2592/27, kontakt 0905 789 796, snezienkova@cdrto.sk

2. ÚČEL CENTRA:

Centrum pre deti a rodiny (ďalej len *„centrum“* je zariadenie zriadené podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „*zákon č. 305/2005* “) na účel vykonávania:

a) opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia – „*pobytové opatrenie súdu*“
b) výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „*zákon o rodine“*) alebo neodkladných opatrení, ktorým je uložená takáto povinnosť – „*ambulantné výchovné opatrenie“*
c) opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania

1. krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,
2. porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch

3. FORMA VYKONÁVANÝCH OPATRENÍ : opatrenia sa vykonávajú podľa účelu, na ktorý bolo centrum zriadené :

1. pobytovou formou § 45 ods. 4 písm. a) zákona č. 305/2005 – POBYTOVÉ OPATRENIA
2. ambulantnou formou § 45 ods. 4 písm. b) zákona č. 305/2005 – AMBULANTNÉ OPATRENIA
3. terénnou formou § 45 ods. 4 písm. c) zákona č. 305/2005 – TERÉNNE OPATRENIA

4. DRUH VYKONÁVANÝCH OPATRENÍ :

POBYTOVÉ OPATRENIA :

1. na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia pre dieťa
2. dočasne aj bez rozhodnutia súdu, a to v naliehavých prípadoch, najmä ak sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je život alebo zdravie dieťaťa vážne ohrozené
3. na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa a títo majú obvyklý pobyt v okresoch Partizánske a Topoľčany, plní si povinnú školskú dochádzku, nevykazuje poruchy správania z dôvodu akejkoľvek závislosti, nevyžaduje si zaradenie do špecializovaných programov alebo resocializačného programu, netrpí infekčným ochorením a nevyžaduje si ošetrovateľskú alebo opatrovateľskú starostlivosť. V jednej skupine môže byť najviac jedno dieťa na výkon opatrenia na základe dohody s rodičmi.
4. na základe dohody s plnoletou fyzickou osobou, ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti

Všetky pobytové opatrenia sa vykonávajú v 4 samostatne usporiadaných skupinách, centrum nedisponuje samostatnou skupinou pre mladých dospelých ani profesionálnymi rodinami.

AMBULANTNÉ A TERÉNNE OPATRENIA :

1. na základe rozhodnutia súdu alebo orgánu SPODaSK, ktorými sa uloží dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa povinnosť zúčastniť sa na výchovnom programe alebo sociálnom programe
2. na základe rozhodnutia súdu , ktorými sa uloží rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa stará povinnosť spolupracovať s centrom, prípadne im uloží inú povinnosť.
3. na základe odporúčania orgánu SPODaSK, ktorým sa ponúkne dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, odborná pomoc prostredníctvom psychologických programov a sociálnych programov podľa :

a) § 11 ods. 2 písm. a) – poskytovanie sociálneho poradenstva dieťaťu a jeho rodičom, ktorí sa rozvádzajú

b) § 11 ods. 2 písm. b) – poskytovanie psychologickej pomoci v záujme obnovy manželského spolužitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťa rodičom dieťaťa, ktorí sa rozvádzajú
c) § 11 ods. 2 písm. c) – poskytnutie psychologickej pomoci dieťaťu, ktorého rodičia sa rozviedli
d) § 11 ods. 3 písm. b) bod 1 – poskytnutie odbornej pomoci dieťaťu k prispôsobeniu sa novej situácii v prostredí podľa §4 odsek 1, písm. a) a b)
e) § 11 ods. 3 písm. b) bod 2 – poskytnutie odbornej pomoci pri úprave rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa
f) § 11 ods. 3 písm. b) bod 3 – poskytnutie odbornej pomoci pri riešení výchovných problémov, sociálnych a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahov
g) § 11 ods. 3 . písm. b) bod 4 - poskytnutie odbornej podpory pri obnove alebo rozvoji rodičovských zručností
h) § 11 ods. 3 písm. d) - poskytnutie poradensko – psychologickej pomoci rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách
i) § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine - povinnosť podrobiť a sociálnemu poradenstvu dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa
j) § 37 ods. 4 zákona o rodine - povinnosť podrobiť a sociálnemu poradenstvu dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa
k) § 73 ods. 6 písm. d) - vykonávanie opatrení podľa § 44a ods. 1 podľa § 73 ods. 6 písm. e) - poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti

Centrum ďalej vykonáva od **21.10.2020** opatrenia :

- podľa § 11 odsek 3, písmeno b) bod 5 - zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa
- podľa § 73 odsek 6, písmeno a – zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa, ak opatreniami vykonávanými vo pôsobnosti orgánu SPODaSK nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa

odbornou metódou Stretnutie rodinného kruhu (SRK) na základe odporúčania príslušného orgánu SPODaSK pre rodinu, ktorá má trvalý alebo obvyklý pobyt najmä v okresoch Topoľčany, Piešťany a Hlohovec alebo na základe dohody s iným orgánom SPODaSK

5. CIEĽOVÁ SKUPINA CENTRA :

1. AMBULANTNÉ A TERÉNNE OPATRENIA (§ 45 ods. 4 písm. b a c) zákona č. 305/2005 sa vykonávajú :

a) pre rodinu s maloletými deťmi, ktorá sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii spojenej s nevyhovujúcim bývaním, nezamestnanosťou, vysokou zadlženosťou, nedostatkom sociálnych zručností alebo nedostatkom rodičovských zručností a pod.
b) pre rodinu s maloletým dieťaťom, ktorá sa nachádza v procese rozvodu alebo rozchodu,
c) pre rodinu s maloletým dieťaťom, ktoré má výchovné problémy,
d) pre náhradnú rodinu,
e) pre mladého dospelého po odchode z centra alebo náhradnej rodiny najmä z okresov Topoľčany a Partizánske alebo pre rodinu

2. POBYTOVÉ OPATRENIA (§ 45 ods. 4 písm. a) zákona č. 305/2005 sa vykonávajú :

a) pre dieťa na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (podľa § 45 ods. 4 písm. a) zákona č. 305/2005 Z.z. o SPODaSK
b) pre plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa
c) pre dieťa na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa o dieťa stará (podľa § 47 ods.5) zákona č. 305/2005 – tzv. dobrovoľný pobyt dieťaťa

6. DÔVODY VYLUČUJÚCE VYKONÁVANIE OPATRENÍ V CENTRE :

Centrum NEVYKONÁVA pobytové opatrenia na základe rozhodnutia súdu:

a) pre dieťa, ktoré si vyžaduje zaradenie do resocializačného programu alebo špecializovaných programov,
b) pre dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje ošetrovateľskú alebo opatrovateľskú starostlivosť,
c) pre dieťa s psychiatrickým ochorením (autizmus, bipolárna porucha a iné),
d) pre dieťa, ktoré trpí infekčným ochorením ohrozujúcim verejné zdravie,
e) pre dieťa, ktoré vykazuje poruchy správania z dôvodu akýchkoľvek závislostí ,
f) pre dieťa, ktorého rodina je vo vzdialenosti väčšej ako 50 km od centra aj v prípade, že je z príslušného okresu,

Centrum NEVYKONÁVA pobytové opatrenia na základe dohody s rodičmi:

a) pre dieťa, ktoré si vyžaduje zaradenie do resocializačného programu alebo špecializovaných programov,
b) pre dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje ošetrovateľskú alebo opatrovateľskú starostlivosť,
c) pre dieťa s psychiatrickým ochorením (autizmus, bipolárna porucha a iné),
d) pre dieťa, ktoré trpí infekčným ochorením ohrozujúcim verejné zdravie,

Centrum NEVYKONÁVA ambulantné a terénne opatrenia pre dieťa a jeho rodinu v prípade:

a) ak je trvalý alebo obvyklý pobyt klienta vo vzdialenosti väčšej ako 50 km od centra,
b) ak nie je v čase požiadavky zabezpečené personálne obsadenie miest pre výkon opatrení,
c) ak nie je v čase požiadavky voľný pracovný časový fond príslušných odborných zamestnancov,
d) ak nebude možná dohoda s klientom o dobrovoľnej účasti na výchovných a sociálnych programoch a pri výkone iných odborných metód, ktoré centrum poskytuje,
e) ak nebude s klientom možná dohoda o preberaní a odovzdávaní dieťaťa pri asistovanom styku vo vyhradených priestoroch centra

7. CELKOVÝ POČET MIEST V CENTRE:

Kapacita centra : **40 detí**	1.samostatná skupina Snežienková ul.	2.samostatná skupina Kalinčiakova ul.	3.samostatná skupina Muškátová ul.	4.samostatná skupina Narcisová ul.
Počet detí v skupine: z toho:	10	10	10	10
a) na základe rozhodnutia súdu	9	9	9	9

b) na náklade dohody s rodičom	1	1	1	1

8. PRIESTOROVÉ PODMIENKY CENTRA :

1. Pre deti, rodičov alebo osoby, ktoré sa starajú o dieťa, ktorým je poskytovaná pomoc AMBULANTNOU A TERÉNNOU FORMOU máme vytvorené nasledovné podmienky:

PRACOVISKO PARTIZÁNSKE :

Odborná pomoc je poskytovaná v priestoroch, situovaných v centre mesta, na 2.poschodí budovy Mestského úradu Partizánske, bezprostredne v blízkosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny pre klientov, ktorí sú distribuovaní orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ako aj pre klientov, ktorí sa dobrovoľne obrátia na pomoc a podporu centra. V prípade potreby je možné sa informovať v podateľni alebo na sociálnom odbore mestského úradu. Kancelária pre 2 sociálnych pracovníkov o rozlohe 16,63 m2 poskytuje dostatok priestoru na primerané súkromie pri vedení rozhovoru a poskytovaní informácií pre klienta. Kancelária pre 1 psychológa o rozlohe 16,63 m2 poskytuje súkromie pri realizácii diagnostiky, poradenských a terapeutických činností s dieťaťom a jeho rodinou. Kancelárie majú samostatné vchody. V budove je zabezpečené WC.

PRACOVISKO TOPOĽČANY :

Odborná pomoc je poskytovaná v priestoroch, situovaných bezprostredne v blízkosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny pre klientov, ktorí sú distribuovaní orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ako aj pre klientov, ktorí sa dobrovoľne obrátia na pomoc a podporu centra. V prípade potreby je možné sa informovať na recepcii uvedeného úradu práce. Kancelária pre 2 sociálnych pracovníkov o rozlohe 19,15 m2 poskytuje dostatok priestoru na primerané súkromie pri vedení rozhovoru a poskytovaní informácií pre klienta. Kancelária pre 1 psychológa o rozlohe 12,45 m2 poskytuje súkromie pri realizácii diagnostiky, poradenských a terapeutických činností s dieťaťom a jeho rodinou. Kancelárie majú samostatné vchody. V budove je zabezpečené WC.

2. pre deti a mladých dospelých, ktorým je poskytovaná starostlivosť POBYTOVOU FORMOU máme vytvorené nasledovné podmienky :

1. SAMOSTATNE USPORIADANÁ SKUPINA - označená ako Snežienková rodina - s kapacitou 10 detí je umiestnená na Snežienkovej ul. v jednoposchodovom rodinnom dome. Na prízemí je kuchyňa, sklad potravín, chodba, 2 kúpeľne osobitne pre chlapcov a dievčatá, spoločenská izba (plošná výmera 30 m^2), kancelária pre vybavovanie nevyhnutných administratívnych úkonov a 1 WC pre výchovných pracovníkov. Na prvom poschodí sú 4 detské izby (plošná výmera 71,78 m^2), menšia oddychová hala, WC a dve terasy. Súčasťou budovy je dvor so záhradou, v ktorej sa deti môžu učiť záhradkárskym prácam a v spolupráci s vychovávateľom si sadiť kvety a drobnú zeleninu. Na oddych v letnom období slúži detský bazén, ktorý je napevno zabudovaný v záhrade. Deti majú k dispozícii niekoľko bicyklov na športové aktivity a zatrávnenú plochu na hranie detských loptových a spoločenských hier. Deti majú zabezpečené primerané súkromie na učenie a voľný čas v detských izbách. Na stretávanie sa s rodičmi sa využívajú priestory obývacej izby, priestory detskej izby alebo oddychové zóny exteriéru pri peknom počasí.

2. SAMOSTATNE USPORIADANÁ SKUPINA – označená ako Citrónová rodina - s kapacitou 10 detí je umiestnená na Kalinčiakovej ul. v hlavnej prízemnej kmeňovej budove, v ktorej sú 4 detské izby pre deti (plošná výmera izieb 71,7 m^2), 2 detské izby pre mladých dospelých (plošná výmera 20,2 m^2), spoločenská izba s televízorom (plošná výmera 41,7 m^2), kancelária pre vybavovanie nevyhnutných administratívnych úkonov, kuchyňa, 2 kúpeľne a 2 WC osobitne pre dievčatá a chlapcov a 1 WC pre výchovných pracovníkov. Objekt samostatnej skupiny má vlastný vchod. Súčasťou budovy je dvor, na ktorom sú detské preliezky, kolotoč a pieskovisko. V prednej časti budovy je záhradka, v ktorej je možné učiť deti domácim prácam. Na oddych je deťom k dispozícii terasa a zatrávnená plocha. V bezprostrednej blízkosti samostatnej skupiny je rozsiahly mestský park, slúžiaci pre šport, oddych aj zábavu. Deti majú zabezpečené primerané súkromie na učenie a voľný čas v detských izbách. Na stretávanie sa s rodičmi sa využívajú priestory obývacej izby, priestory detskej izby alebo oddychové zóny exteriéru pri peknom počasí.

3. SAMOSTATNE USPORIADANÁ SKUPINA – označená ako Muškátová rodina - s kapacitou 10 detí je umiestnená na Muškátovej ul. v Topoľčanoch v prízemnom rodinnom dome, v ktorom sú 3 detské izby (plošná výmera izieb 54,64 m^2), spoločenská izba (plošná výmera 33,17 m^2), kancelária na nevyhnutné administratívne úkony, kuchyňa, kúpeľňa osobitne s príslušenstvom pre chlapcov a dievčatá a 1 WC pre výchovných pracovníkov. Súčasťou budovy je malá ovocná záhradka, pieskovisko a zatrávnená plocha na hranie pre menšie deti. V čase nepriaznivého počasia deti využívajú na hry krytú terasu s oddychovým sedením. Deti majú zabezpečené primerané súkromie na učenie a voľný čas v detských izbách. Na stretávanie sa s rodičmi sa využívajú priestory obývacej izby, priestory detskej izby alebo oddychové zóny exteriéru pri peknom počasí.

4. SAMOSTATNE USPORIADANÁ SKUPINA – označená ako Narcisová rodina - s kapacitou 10 detí je umiestnená na Narcisovej ul. v Topoľčanoch v jednoposchodovom rodinnom dome. Na prízemí sú 2 izby pre 6 deti (plošná výmera izieb á 28,62 m^2), kuchyňa, sklad potravín, 1 WC a sprchový kút. Na prvom poschodí je spoločenská izba (plošná výmera 19,28 m^2), kancelária, 2 izby pre 4 deti (plošná výmera izieb á 22,9 m^2), 2 kúpeľne osobitne pre chlapcov a dievčatá, komora slúžiaca ako potravinový sklad. Súčasťou budovy je rozsiahly dvor, na ktorom majú deti umiestnené preliezky, hojdačky, pieskovisko pre malé deti a kryty altánok. Zatrávnená plocha poskytuje priestor na pohybové hry a možné vytvorenie zeleninovej záhradky. Deti majú zabezpečené primerané súkromie na učenie a

voľný čas v detských izbách. Na stretávanie sa s rodičmi sa využívajú priestory obývacej izby, priestory detskej izby alebo oddychové zóny exteriéru pri peknom počasí.

3. Centrum NEMÁ VYTVORENÉ PODMIENKY na realizáciu opatrení pre rodičov pobytovou formou ani pre návštevné pobyty rodičov v zmysle Plánu sociálnej práce.

9. PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE VÝKONU ODBORNÝCH ČINNOSTÍ V CENTRE:

Pre vykonávanie AMBULANTNÝCH A TERÉNNYCH OPATRENÍ - pracovisko PARTIZÁNSKE:

- psychológ (VŠ 2. stupňa v odbore psychológia)
- sociálna pracovníčka (VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca)
- sociálna pracovníčka (VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca)

Pre vykonávanie AMBULANTNÝCH A TERÉNNYCH OPATRENÍ- pracovisko TOPOĽČANY :

- psychológ (VŠ 2. stupňa v odbore psychológia)
- sociálna pracovníčka (VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca)
- sociálna pracovníčka (VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca)

ZÁKLADNÉ ČINNOSTI ZAMESTNANCOV:

1. podporujú sociálne fungovanie a začlenenie rodičov alebo osoby starajúcej sa o dieťa (ďalej len „klientov“), ktorí žijú v nepriaznivých podmienkach, nevedia si sami pomoc vyhľadať alebo poskytnutú pomoc využívať,
2. sprevádzajú klientov na miesta, kde sa sami zdráhajú ísť alebo kde sa im doteraz nepodarilo nájsť presadiť sa,
3. odovzdávajú klientom kontakty na ďalšie nadväzné služby a inštitúcie, ktoré by mohli prispieť k zlepšeniu ich životnej situácie,
4. poskytujú klientom poradenstvo, aby poznali viacero možností na riešenie situácie a vzdelávanie v oblastiach, kde pociťujú medzery vo svojich vedomostiach alebo zručnostiach
5. pomáhajú klientom prekonať ich problémy stanovením si plánu riešenia a dohliadajú na to, či navrhnuté riešenia vedú k prekonaniu nepriaznivej situácie

   a) v oblasti práce – vstup alebo návrat na trh práce, pomoc pri hľadaní zamestnania,
   b) v oblasti sprostredkovania kontaktu so sociálnym prostredím – návšteva lekára, návšteva úradov, pomoc pri vybavovaní bežných záležitostí,
   c) v oblasti stabilizácie rodinného rozpočtu – vedenie rodinného rozpočtu a finančná gramotnosť, riešenie pomoci v hmotnej núdzi, riešenie sociálnych dávok, riešenie príspevkov NRS, riešenie poskytnutia sociálnych služieb a dávok osobám ŤZP,
   d) v oblasti problematiky dlhov – rodinný rozpočet, komunikácia s exekútormi, osobný bankrot,
   e) v oblasti problémov s bývaním – pomoc pri riešení bývania, pomoc pri hľadaní nájmu, pomoc pri zabezpečení nábytku a posteľnej bielizne, pomoc pri riešení susedských vzťahov, problematika trvalého, prechodného a obvyklého pobytu,
   f) v oblasti rodinného práva – pomoc pri výživnom, úprave styku s deťmi, zverenia do starostlivosti,
   g) v oblasti pred/po rozvodovej situácie – pomoc pri obnove a upevnenia kontaktu s rodinou,
   h) v oblasti starostlivosti o dieťa v náhradnej starostlivosti,
   i) v oblasti výchovy detí - odborný zamestnanec pomáha rodičom porozumieť potrebám dieťaťa a nastaviť funkčné pravidlá,

6. pomáhajú rodičom prekonať problémy s výchovou detí stanovením si plánu riešenia a dohliadajú na to, či navrhnuté riešenia vedú k prekonaniu nepriaznivej situácie
7. pomáhajú deťom prekonať ťažkosti, ktoré vnímajú oni samé, ich rodičia, učitelia alebo sociálne prostredie, v ktorom vyrastajú,

   a) v oblasti povinnej školskej dochádzky – odborný zamestnanec asistuje rodičom pri príprave na vyučovanie, pomáha im v komunikácii so školou, sprevádza rodiča na triednu schôdzku a iné konania,
   b) v oblasti výchovy – odborný zamestnanec pomáha rodičom porozumieť potrebám dieťaťa a nastaviť funkčné pravidlá,
   c) v oblasti trávenia voľného času - odborný zamestnanec hľadá reálne možnosti trávenia voľnočasových aktivít dieťaťa,
   d) v oblasti zabezpečenia stravovania a zdravia – odborný zamestnanec pomáha rodičom zvládnuť stravovanie detí, lekársku starostlivosť, zdravý životný štýl, obliekanie, vhodné správanie dieťaťa vzhľadom k jeho veku a pod.,
   e) v oblasti starostlivosti o domácnosť - odborný zamestnanec pomáha rodičom zabezpečiť hygienické podmienky bývania, rozdelenie domácich prác, starostlivosť o zvieratá a pod.,
   f) v oblasti hospodárenia a rodinného rozpočtu – odborný zamestnanec pomáha rodine zostaviť rodinný rozpočet, vybaviť si splátkový kalendár na dlžné pohľadávky, vybaviť si sociálne dávky, komunikovať s úradmi aj potencionálnymi zamestnávateľmi,
   g) v oblasti rozvodovej a rozchodovej situácie, ktorá je hlavne pre dieťa veľmi náročná

<u>Pre vykonávanie POBYTOVÝCH OPATRENÍ V SAMOSTATNE USPORIADANÝCH SKUPINÁCH :</u>

ZAMESTNANCI PRIAMEHO KONTAKTU: 24 zamestnancov

- 1. samostatná skupina (snežienková rodina) : 6 zamestnancov – 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa v odbore špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľka (ÚSO špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľ (ÚSO), 1 pomocná vychovávateľka (ÚSV), 1 pomocná vychovávateľka (SV), 1 pomocná vychovávateľka s ekon. agendou (ÚSV).
- 2. samostatná skupina (citrónová rodina) : 6 zamestnancov – 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa v odbore vychovávateľstvo + špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľka (ÚSO+ špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľka (ÚSO), 1 pomocný vychovávateľ (ÚSV), 1 pomocná vychovávateľka (SV), 1 pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou (ÚSO).
- 3. samostatná skupina (muškátová rodina) : 6 zamestnancov – 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa vychovávateľstvo), 1 vychovávateľka (ÚSO+ špeciálna pedagogika), 1 pomocný vychovávateľ (ÚSV), 1 pomocná vychovávateľka (SV), 1 pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou (ÚSV).
- 4. samostatná skupina: 6 zamestnancov (narcisová rodina) – 1 vychovávateľka (VŠ 2. stupňa špeciálna pedagogika), 1 vychovávateľ (VŠ 2. stupňa pedag. smeru), 1 vychovávateľka (ÚSO + špeciálna pedagogika), 2 pomocné vychovávateľky (ÚSV), 1 pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou (ÚSV).

ZÁKLADNÉ ČINNOSTI ZAMESTNANCOV PRIAMEHO KONTAKTU :

- Koordinátor – koordinuje zamestnancov v oblasti starostlivosti o deti zabezpečuje komplexnú starostlivosť o dieťa, vedie predpísanú dokumentáciu a spolupracuje s odborným tímom na osobnostnom rozvoji dieťaťa.
- Vychovávateľ – zabezpečuje komplexnú starostlivosť o dieťa, vedie predpísanú dokumentáciu a spolupracuje s odborným tímom na osobnostnom rozvoji dieťaťa.

- Pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou - zabezpečuje komplexne ekonomické činnosti skupiny – rozpočet, evidencia, nákupy, vedenie pokladničnej hotovosti. Zabezpečuje všeobecnú zdravotnú starostlivosť o deti a mladých dospelých. Vykonáva pomocnú výchovnú prácu s deťmi podľa pokynov službukonajúceho vychovávateľa .
- Pomocný vychovávateľ – vykonáva pomocné výchovné činnosti, prevádzkové činnosti – hygiena a čistota prostredia, vykonáva skladovú agendu.

INTERNÝ ODBORNÝ TÍM :
- psychológ (VŠ 2. stupňa v odbore psychológia)
- psychológ NP DEI NS III – aktivita 1.2. (VŠ 2. stupňa v odbore psychológia)
- sociálna pracovníčka (VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca)
- sociálna pracovníčka (ÚSO)

EXTERNÝ ODBORNÝ TÍM :
- Súkromná prax - liečebná pedagogička a sociálna poradkyňa PaedDr. Beáta Ceralová, ktorá poskytuje liečebno - pedagogickú odbornú starostlivosť deťom s oneskoreným vývinom a vnútorným narušením vnímania sveta
- Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie, Bernolákova 1652, Topoľčany, ktoré poskytuje odbornú pomoc žiakom v oblasti učenia a vzdelávania vykonávaním psychologickej a špeciálnopedagogickej diagnostiky a poradenstva,
- Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Janka Kráľa 1, Topoľčany, ktoré poskytuje odborné služby deťom, žiakom a študentom so špeciálno-výchovnými problémami,
- PhDr. Eva Geletová – poskytuje psychologickú a psychoterapeutickú pomoc deťom zameranú na uzdravenie detí zo skúseností zlého zaobchádzania, ktoré zažili v rannom detstve a utváranie bezpečného pripútania sa k rodičom.
- MUDr. Ľubomíra Kmeťová - poskytuje psychiatrickú starostlivosť so zameraním diagnostiku a liečbu duševných porúch

10. ROZSAH HODÍN, POČAS KTORÝCH SA V CENTRE VYKONÁVAJÚ AMBULANTNÉ A TERÉNNE OPATRENIA :

Opatrenia sa vykonávajú každý pracovný deň od 7.30 – 15.30 hod. v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí a v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení , ktorým sú ambulancie a priestory centra. V prípade krízovej intervencie pracujú zamestnanci centra aj mimo uvedený rozsah hodín po dohode s klientom .

11. OBOZNÁMENIE DETÍ, RODIČOV A INÝCH FYZICKÝCH OSÔB S PROGRAMOM CENTRA :

Program centra je k dispozícii na webovej stránke : www.cdrto.sk a na informačnej tabuli v centrálnej budove na Kalinčiakovej ul. 4295. Program centra je poskytnutý príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a spolupracujúcim subjektom, ktoré ich môžu zverejňovať na svojich webových stránkach a informačných tabuliach. Oboznámenie detí, rodičov alebo iných osôb starajúcich sa o dieťa, s ktorými sú vykonávané ambulantné a terénne opatrenia s Programom centra prebieha formou motivačného rozhovoru počas stretnutia s rodinou na oddelení SPODaSK, prípadne počas prvej návštevy v rodine. Oboznámenie detí, rodičov alebo iných osôb starajúcich sa o dieťa, pre ktoré sú vykonávané pobytové opatrenia, prebieha formou rozhovoru na prípadovej konferencii.

12. ODBORNÉ METÓDY PRÁCE S DIEŤAŤOM, JEHO RODINOU A INÝMI FYZICKÝMI OSOBAMI A SPÔSOB ZAPÁJANIA SA SPOLUPRACUJÚCICH SUBJEKTOV, pre ktoré sa vykonávajú AMBULANTNÉ A TERÉNNE OPATRENIA

Ambulantná forma sociálneho poradenstva sa bude realizovať v prenajatých priestoroch podľa trvalého pobytu detí v Partizánskom a v Topoľčanoch. Dieťa, rodič alebo fyzická osoba, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti prichádza zo svojho prirodzeného prostredia do priestorov ambulantného poradenstva tak často ako si to daná situácia a problém vyžaduje. Poradca (člen odborného personálu) individuálne takto počas stretnutí ambulantne poskytuje sociálne poradenstvo a intervenčne rieši navrhovaním riešení aktuálnu problémovú situáciu.

Terénna forma sociálneho poradenstva sa realizuje predovšetkým **v prirodzenom prostredí dieťaťa, rodiča alebo fyzickej osoby**, ktorým sa sociálne poradenstvo poskytuje. Poradca (člen odborného personálu) individuálne počas stretnutí v prirodzenom prostredí klientov poskytuje sociálne poradenstvo a intervenčne rieši navrhovaním riešení aktuálnu problémovú situáciu.

Základné formy a postupy práce s klientom :
1. Terénna sociálna práca, individuálne a skupinové sociálne poradenstvo.
2. Individuálne a skupinové psychologické poradenstvo, psychologická starostlivosť.

Základné sociálne metódy práce s klientom :

Poskytnutie informácie – prípad je treba informačne ukotviť, no nezahltiť, nezvyšovať úzkosť klienta
Objasnenie – ide o mapovanie, vymedzenie/vyjasnenie problému, odhaľuje skutočné rozsahy problémov, náročný časový proces vedúci odlíšeniu podstatného a nepodstatného. Využíva sa sokratovský dialóg alebo motivačný rozhovor.
Ventilácia – klient sa potrebuje vyrozprávať, je potrebné klienta plne prijať a poskytnúť mu dôverné a bezpečné prostredie bez moralizovania, hodnotenia, bagatelizovania. Pre klienta to má katarzný účinok a často nepotrebuje ďalšie stretnutie
Delegovanie – ak problém nespadá do kompetencie poradcu – delegovať na kolegu
Podpora a povzbudenie – na začiatku procesu, ak je klient neistý, alebo v tenzii, rozhovor je pre klienta nácvikom ako sformulovať podstatu problému, nájsť právne pomenovanie...
Interpretácia – poradca dopĺňa klientovi chýbajúce súvislosti, ide o dynamický systém, odhaľovanie skrytých prianí a blokov. Základné pravidlo interpretácie je neposkytovať interpretáciu v prípade zvýšenej tenzie klienta, nevyužívať, ak poradca nemá dostatok poznatkov , formulácie nemajú presahovať klientove chápanie seba samého a kontextu jeho života, využiť je vtedy, keď vieme, že ju klient bude vedieť spracovať
Tréning – využíva sa v situáciách, kedy treba aktívne pôsobiť na behaviorálnu zložku. Súčasťou tréningu je učenie, opakovanie a nácvik. Zahŕňa efektívnu komunikáciu zvládanie konfliktov, nácvik asertivity, nácvik „konštruktívnej hádky“.
Relaxačné techniky – uvoľňovanie telesného a psychického napätia, je treba postupný a dôkladný nácvik. Základné postupy – práca s dychom, dychové cvičenia – ukazuje sa na význam nesprávneho dýchania pri vzniku úzkostného záchvatu, odstraňuje príznaky úzkosti. •Nácvik relaxácie podľa Oesteho – udržovanie svalového napätia cca 5 sekúnd, potom uvoľnenie 10-15 sek. •Schultzov autogénny tréning (nácvik ťažoby, tepla, sústredenie na dych, na tep, na prúd tepla, na oblasť hlavy)

Proces a postup práce s klientom sa bude riadiť jednotlivými fázami:
1. Zber informácii
2. Diagnostikovanie a stanovenie príčin problému

3. Navrhovanie riešenia
4. Realizácia riešenia
5. Overenie výsledkov a vyhodnotenie

1. Zber informácii

Počas tejto fázy poradca (člen odborného personálu) aktívne počas jednotlivých stretnutí s dieťaťom a osobitne s fyzickou osobou, ktorým sa poskytuje poradenstvo zbiera všetky potrebné identifikačné údaje a informácie o nich.

Fáza bude realizovaná prostredníctvom 2 návštev v rodine + 1 návštevou školského zariadenia, ktoré dieťa navštevuje a v prípade potreby aj 1 návštevou obecného úradu.

2. Diagnostikovanie a stanovenie príčin problému

Poradca diagnostikuje hlavné problémy dieťaťa (alebo rodiny), analyzuje a odhaľuje príčiny stanovených problémov. V tejto fáze je dôležitá objektívna komunikácia so všetkými zainteresovanými. V tejto otázke je na mieste popísať, že dôležitým faktorom sociálneho poradenstva je vybudovanie dôvery medzi dieťaťom a poradcom, resp. fyzickou osobou a poradcom. Práve vybudovanie dôvery a aktívna participácia na riešení problému je jednou z hlavných úloh poradcu (člena odborného personálu). Fáza bude realizovaná 3 návštevami v prirodzenom rodinnom prostredí dieťaťa.

3. Navrhovanie riešenia

Počas tejto fázy sa prezentujú všetkým zainteresovaným navrhované riešenia. Podľa charakteru osobnosti jednotlivých sa vopred určí, či sa prezentujú riešenia pred skupinou (t. j. dieťa a fyzická osoba) alebo individuálne. Je dôležité, aby v tejto fáze boli klienti aktívni k prístupu k riešení problému, inak sa minimalizuje šanca na úspech. Práve stotožnenie sa s návrhom riešenia a aktívny prístup klientov sú predpokladom úspešného riešenia. V tejto fáze sa vypracuje sociálny plán.

4. Realizácia riešenia

Realizácia je možná po prijatí stanovených postupov riešenia dieťaťom a fyzickou osobou, ak sa poskytuje poradenstvo aj jej. Mnoho prípadov k danej fáze nedospeje. Avšak aktívnym prístupom a intenzívnejšou komunikáciou v predchádzajúcich fázach poradenstva počas jednotlivých stretnutí vedie vo viacerých prípadoch k riešeniu problémov.

Fáza bude realizovaná 5 – 10 návštevami podľa potreby rodiny a potreby dieťaťa

5. Overenie výsledkov a vyhodnotenie

Zhodnotenie procesu realizácie a overenie dosiahnutých výsledkov je dôležitý krok k uvedomeniu si vlastného konania. V tomto smere je dôležitá otvorenosť pre prijatie nových možností, ak sa výsledok nedosiahol, alebo len čiastočne dosiahol. Fáza bude realizovaná 1 návštevou.

Odborná práca sa realizuje prostredníctvom pre rodinu vybraného konkrétneho psychologického alebo sociálneho podprogramu (ktorý je možné v prípade potreby doplniť aj o prácu psychológa). Počet hodín vybraného podprogramu je možné upravovať v závislosti od potrieb rodiny a dieťaťa.

1.PODPROGRAM PODĽA ***§ 73 ods. 6 písm. a) a podľa § 11 ods. 3 písm. b) bod 5*** ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ NA ZHODNOTENIE SITUÁCIE DIEŤAŤA A RODINY, POSÚDENIE MOŽNOSTÍ RODIČOV, ĎALŠÍCH PRÍBUZNÝCH A INÝCH BLÍZKYCH OSÔB DIEŤAŤA RIEŠIŤ SITUÁCIU DIEŤAŤA NA ÚČELY URČENIA MIERY OHROZENIA DIEŤAŤA, AK OPATRENIAMI VYKONÁVANÝMI VO VLASTNEJ PÔSOBNOSTI NEBOLO MOŽNÉ JEDNOZNAČNE URČIŤ MIERU OHROZENIA DIEŤAŤA.

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 24 hodín.

Cieľ programu : zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny a ďalších príbuzných prípravou odborných podkladov a identifikovaním rizikových faktorov, ktoré ohrozujú alebo môžu ohroziť dieťa, ako aj zmapovanie kapacít a potenciálnych oblastí progresívnej zmeny životnej situácie rodiny jednak v rodine ako aj v širšom sociálnom okolí dieťaťa a jeho rodiny.

Obsah programu : a) zhodnotenie rozsahu napĺňania potrieb dieťaťa a schopnosti rodičov sa na ňom podieľať , b) zhodnotenie rodičovskej starostlivosti, c) zisťovanie názoru dieťaťa, d) zhodnotenie funkčnosti rodinného systému.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

2. PODPROGRAM PODĽA ***§ 12 ods. 1 písm. d)*** URČENÝ DIEŤAŤU, RODIČOVI ALEBO OSOBE, KTORÁ SA OSOBNE STARÁ O DIEŤA, KTORÝM BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ ZÚČASTNIŤ SA NA VÝCHOVNOM PROGRAME.

Maximálna dĺžka trvania programu : 80 hodín

Cieľ programu : prostredníctvom odborných činností (edukačných intervencií, techník a aktivít) podporiť rozvoj sociálnych kompetencií alebo konkrétnych zručností dieťaťa a jeho blízkych osôb, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa a tiež zmierniť riziko vzniku alebo prehĺbenia krízovej situácie v rodine.

Obsah programu : a) podpora a rozvoj sebapoznania dieťaťa a identifikácia jeho potrieb, b) posilňovanie a rozvoj emocionálnych kompetencií, c) posilňovanie a rozvoj sociálnych kompetencií, d) podpora zmeny rizikových prejavov správania.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

3. PODPROGRAM PODĽA ***§ 12 ods. 1 písm. d)*** URČENÝ DIEŤAŤU, RODIČOVI ALEBO OSOBE, KTORÁ SA OSOBNE STARÁ O DIEŤA, KTORÝM BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ ZÚČASTNIŤ SA NA SOCIÁLNOM PROGRAME.

Maximálna dĺžka trvania programu : 80 hodín

Cieľ programu : prostredníctvom odborných činností (edukačných intervencií, techník a aktivít) podporiť rozvoj rodičovských kompetencií a sociálnych kompetencií rodiny s cieľom využitia potenciálu rodiny riešiť nepriaznivú životnú situáciu, sprevádzať rodiny pri zvládaní situácií v oblasti starostlivosti o deti a zabezpečenie ich potrieb.

Obsah programu : a) nácvik a rozvoj sociálnych kompetencií rodiny, b) nácvik a rozvoj ekonomických kompetencií rodiny, c) starostlivosť o domácnosť, d) zabezpečenie starostlivosti o deti, e) nácvik a rozvoj rodičovských zručností pri výchove detí.

Odborný tím : realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

4. PODPROGRAM PODĽA ***§ 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine*** URČENÝ DIEŤAŤU A JEHO RODIČOM, KTORÝM BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ PODROBIŤ SA SOCIÁLNEMU PORADENSTVU.

Maximálna dĺžka trvania programu : 60 hodín

Cieľ programu : mobilizovať vnútorné a vonkajšie zdroje rodiny v ich prirodzenom prostredí, napĺňanie sociálnych potrieb, zlepšovanie vzťahov v interakcii so sociálnym prostredím, ako aj podporovať rodiny pri rozvíjaní a zlepšovaní schopností riešiť nepriaznivú životnú situáciu.

Obsah programu : a) rozvoj sociálnych kompetencií, b) finančné poradenstvo a zvyšovanie finančnej gramotnosti/ekonomický rozvoj rodiny, c) podpora rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa, d) optimalizácia fungovania rodiny a komunikácia.
Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

5. PODPROGRAM PODĽA ***§ 11 ods. 2 písm. a)*** ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PRE DIEŤA A RODIČOV V ROZVODOVÝCH / ROZCHODOVÝCH SITUÁCIÁCH, KEDY JE DIEŤAŤU A JEHO RODIČOM POTREBNÉ POSKYTNÚŤ SOCIÁLNE PORADENSTVO.

Maximálna dĺžka trvania programu : 30 hodín

Cieľ programu : poskytnúť sociálne poradenstvo rodičovi / rodičom nachádzajúcim sa v rozvodových/ rozchodových situáciách a tým predchádzať nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu/rozchodu na dieťa a jeho rodičov.

Obsah programu : a) poskytovanie sociálneho poradenstva rozchádzajúcim sa / rozvádzajúcim sa rodičov, b) sociálne poradenstvo zamerané na zmiernenie dôsledkov rozvodovej / rozchodovej situácie na dieťa.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník.

6. PODPROGRAM PODĽA ***§ 11 ods. 3 písm. b) bod 1*** ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE ODBORNÝCH METÓD NA PRISPÔSOBENIE SA NOVEJ SITUÁCII.

Maximálna dĺžka trvania programu : 40 hodín

Cieľ programu : zmierniť možný negatívny dopad novej situácie na rodinu prostredníctvom poskytnutia odbornej pomoci zameranej na stabilizáciu rodinného prostredia.

Obsah programu : a) zmena v usporiadaní starostlivosti o dieťa – poskytovanie poradenstva ohľadom výchovy dieťaťa, pomoc pri úprave komunikácie medzi členmi rodiny, pomoc pri zlepšení /obnove vzťahu dieťaťa s rodičom, b) strata/odchod/ neprítomnosť významnej vzťahovej osoby dieťaťa – pomoc a podpora pri vyrovnávaní sa so stratou, sprevádzanie pri vybavovaní náležitostí súvisiacich so vzniknutou situáciou , c) zmena zdravotného stavu dieťaťa, zmena bývania , zmena vo fungovaní rodiny – pomoc a podpora rodiny pri uvedených situáciách.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

7. PODPROGRAM PODĽA ***§ 11 ods. 3 písm. b) bod 3*** ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE ODBORNÝCH METÓD PRÁCE NA PODPORU RIEŠENIA VÝCHOVNÝCH, SOCIÁLNYCH A INÝCH PROBLÉMOV V RODINE A V MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH

Maximálna dĺžka trvania programu : 30 hodín

Cieľ programu : poskytnúť odbornú pomoc pri riešení výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch s cieľom predchádzania nepriaznivým vplyvom zaťažujúcej/konfliktnej situácie na dieťa a jeho rodinu.

Obsah programu : a) problémy prejavujúce sa v rodine, b) problémy prejavujúce sa v škole, c) problémy v oblasti finančného hospodárenia, d) problémy so začlenením do spoločnosti - identifikácia problému začlenenia rodiny a dieťaťa do spoločnosti, vierovyznanie, etnicita, rodič vo výkone trestu, chorý alebo postihnutý člen rodiny, poskytnutie sociálneho poradenstva, sprevádzanie v hľadaní riešenia problémovej situácie.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

8. PODPROGRAM PODĽA ***§ 73 ods. 6 písm. d) vykonávanie opatrení podľa § 44a ods. 1*** ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ POSKYTOVANIA ALEBO ZABEZPEČENIA POSKYTNUTIA SOCIÁLNEHO PORADENSTVA A VYKONÁVANIA ALEBO ZABEZPEČENIA VYKONÁVANIA OPATRENÍ NA UĽAHČENIE RIEŠENIA VÝCHOVNÝCH PROBLÉMOV ALEBO RODINNÝCH PROBLÉMOV

Maximálna dĺžka trvania programu : 40 hodín

Cieľ programu : poskytnúť sociálne poradenstvo náhradnému rodičovi, ktoré uľahčí realizáciu náhradnej starostlivosti a poskytnutie pomoci a podpory pri riešení výchovných a rodinných problémov.

Obsah programu : a) pomoc dieťaťu a náhradným rodičom pri adaptácii na nové rodinné prostredie, b) poskytovanie sociálneho poradenstva a sprevádzanie náhradných rodičov pri uplatňovaní zákonných nárokov, pri riešení konsolidácie finančnej situácie, pri príprave dieťaťa na osamostatňovanie, c) sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní alebo obnove vzťahov medzi dieťaťom a biologickou rodinou.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

9. PODPROGRAM PODĽA **§ 73 ods. 6 písm. e)** ZAMERANÝ NA POSKYTOVANIE SOCIÁLNEHO PORADENSTVA MLADÉMU DOSPELÉMU PO UKONČENÍ NÁHRADNEJ STAROSTLIVOSTI

Maximálna dĺžka trvania programu : 60 hodín

Cieľ programu : poskytnúť odbornú pomoc a podporu mladému dospelému pri zaraďovaní sa do bežného života prostredníctvom zvyšovania informovanosti vo vybraných oblastiach a posilňovaním sociálnych zručností potrebných pre aktívny pracovný, rodinný a osobný život.

Obsah programu : a) poskytovanie poradenstva do pracovného života, b) poskytovanie sociálneho poradenstva v otázke bývania, c) poskytovanie sociálneho poradenstva za účelom finančnej gramotnosti , d) pomoc pri vytváraní podpornej siete interpersonálnych vzťahov mladého dospelého.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

10. PODPROGRAM **podľa § 11 ods. 3 písm. b) bod 2** ZAMERANÝ NA ÚPRAVU RODINNÝCH A SOCIÁLNYCH POMEROV DIEŤAŤA

Maximálna dĺžka trvania programu : 60 hodín

Cieľ programu : Upraviť rodinné a sociálne pomery dieťaťa a rodiny najmä prostredníctvom posilňovania rodičovských a sociálnych zručností za účelom eliminácie negatívnych vplyvov ohrozujúcich dieťa a rodinu.

Obsah programu : a) Podpora a rozvoj rodičovskej role, b) Podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine, c) Starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa, d) Nácvik a rozvoj finančnej gramotnosti/ ekonomických kompetencií rodiny, e) Starostlivosť o domácnosť.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

11. PODPROGRAM PODĽA **§ 11 ods. 3 . písm. b) bod 4** ZAMERANÝ NA PODPORU OBNOVY ALEBO ROZVOJA RODIČOVSKÝCH ZRUČNOSTÍ

Maximálna dĺžka trvania programu : 75 hodín

Cieľ programu : Obnovovať a rozvíjať kompetencie rodičov v starostlivosti o dieťa, so zameraním na predchádzanie, zmiernenie alebo eliminovanie príčin ohrozenia dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí.

Obsah programu : a) Podpora a rozvoj rodičovskej role, b) Podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine, c) Starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa.

Odborný tím : program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

12. PODPROGRAM **podľa § 11 ods. 2 písm. b)** JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PSYCHOLOGICKEJ POMOCI PRE RODIČOV DIEŤAŤA V ZÁUJME OBNOVY MANŽELSKÉHO SPOLUŽITIA A V ZÁUJME PREDCHÁDZANIA NEPRIAZNIVÝM VPLYVOM ROZVODU NA DIEŤAŤA
Maximálna dĺžka trvania programu : 30 hodín

Cieľ programu : Poskytnúť psychologickú pomoc rodičovi/rodičom nachádzajúcim sa v/po procese rozvodu/rozchodu, a tým predchádzať nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu/rozchodu na dieťa i jeho rodičov.

Obsah Programu : a) Psychologické poradenstvo pre rozvádzajúcich/ rozchádzajúcich sa rodičov, b) Edukácia rodičov ohľadne prežívania dieťaťa počas rozvodovej/ rozchodovej situácie, c) podpora spolupracujúceho rodičovstva, d) pomoc pri začlenení nového partnera/partnerky do rodiny.

Odborný tím : program realizuje psychológ

13. PODPROGRAM **podľa § 11 ods. 2 písm. c)** JE ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PRE DIEŤA A RODIČOV V ROZVODOVÝCH/ROZCHODOVÝCH SITUÁCIACH, KEDY JE POTREBNÉ DIEŤAŤU POSKYTNÚŤ ALEBO ZABEZPEČIŤ POTREBNÚ PSYCHOLOGICKÚ POMOC AJ PO ROZVODE

Maximálna dĺžka trvania programu : 30 hodín

Cieľ programu : Poskytnúť psychologickú pomoc dieťaťu vyjadriť a porozumieť vlastným pocitom, vytvorenie priestoru pre žialenie dieťaťa nad stratou doterajšieho systému fungovania rodiny, podpora pozitívneho vzťahu s každým z rodičov, poskytnutie pomoci pri psychickej adaptácii dieťaťa na zmeny a pri vytváraní stratégií zvládania bežného života a stimulácia zdrojov dieťaťa.

Obsah programu : a) Sprevádzanie dieťaťa v procese žialenia, b) Pomoc pri stabilizácii dieťaťa, c) Pomoc pri uľahčení zvládania záťažových situácií

Odborný tím : program realizuje psychológ

14.1. PODPROGRAM **podľa § 11 ods. 3 písm. d)** JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul rodina s dieťaťom s krízou identity

Maximálna dĺžka trvania programu : 15 hodín

Cieľ programu : Stabilizovať prežívanie, správanie a sebaprijatie dieťaťa, učiť rodičov akceptácii a podpore dieťaťa v záťažovej situácii.

Obsah programu : a) Sebavedomie a sebaprijatie dieťaťa, b) Podpora prežívania dieťaťa, c) Práca s rodinou na akceptácii pocitov a správania dieťaťa.

Odborný tím : program realizuje psychológ.

14.2. PODPROGRAM **podľa § 11 ods. 3 písm. d)** JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul Rodina s dieťaťom s homosexuálnou orientáciou

Maximálna dĺžka trvania programu : 15 hodín

Cieľ programu : Stabilizovať prežívanie a správanie dieťaťa s homosexuálnou orientáciou; zakotvenie vlastnej sexuálnej orientácie; vytvorenie plánu coming out-u; podpora a akceptácia dieťaťa rodičom; podpora rodičov pri akceptovaní sexuálnej orientácie svojho dieťaťa.

Obsah programu : a) Pomoc a podpora v zvládaní neistoty ohľadom sexuálnej orientácie b) Podpora prežívania a spracúvania vlastnej identity c) Edukácia a podpora rodičov.

Odborný tím : program realizuje psychológ.

14.3. PODPROGRAM **podľa § 11 ods. 3 písm. d)** JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul rodina so závislým členom rodiny

Maximálna dĺžka trvania programu : 15 hodín

Cieľ programu : poskytnúť psychologickú pomoc rodinám so závislým členom s cieľom optimalizovať fungovanie rodinného systému a tiež každého člena rodiny tak, aby dokázal efektívne zvládať náročnú životnú situáciu závislosti.

Obsah programu : a) vnímanie a závislosti rodinou, intenzita narušenia vzťahov, b) partnerský/rodičovský kontext závislosti a vyjasnenie rolí, c) vnútrorodinná komunikácia a zmeny hodnôt) rodičov.

Odborný tím : program realizuje psychológ .

14. 4. PODPROGRAM **podľa § 11 ods. 3 písm. d)** JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul Rodina s rodičom po návrate z výkonu trestu odňatia slobody

Maximálna dĺžka trvania programu : 15 hodín

Cieľ programu : Poskytnutie psychologickej pomoci rodinám s rodičom po návrate z výkonu trestu odňatia slobody s cieľom optimalizácie fungovania rodinného systému a života každého člena rodiny tak, aby dokázal efektívne zvládať náročnú životnú situáciu návratu rodiča z výkonu trestu.

Obsah programu : a) porozumenie problematiky adaptačnej fázy rodiča po návrate z výkonu trestu do pôvodného rodinného prostredia, b) zhodnotenie vplyvu väzenského prostredia na schopnosť adaptovať sa do spoločnosti, c) plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podporného vzťahu pre potrebné zmeny v adaptácii a reintegrácii, d) angažovanie, implementácia rozhodnutia v procese adaptácie a reintegrácie.

Odborný tím : program realizuje psychológ

14. 5. PODPROGRAM **podľa § 11 ods. 3 písm. d)** JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul Rodina so zdravotne postihnutým dieťaťom

Maximálna dĺžka trvania programu : 15 hodín

Cieľ programu : Poskytnutie psychologickej pomoci rodinám so zdravotne postihnutým dieťaťom s cieľom optimalizácie fungovania rodinného systému a života členov rodiny tak, aby dokázali efektívne zvládať náročnú životnú situáciu.

Obsah programu : a) pomoc pri zvládaní emócií ako strach, úzkosť, beznádej, b) psychologické poradenstvo pri používaní rôznych stratégií ochrany dieťaťa , c) pomoc a podpora v rodičovskej a manželskej role a súrodeneckých vzťahoch, rozvoj sebareflexie, d) pomoc pri nácviku, rozvíjaní a posilňovaní výchovných zručností rodičov , e) pomoc rodine pri stanovení nových pravidiel spolužitia, vymedzenie povinnosti, pomoc pri eliminovaní správania vyvolávajúceho napätie a konflikty, zvládaní frustrácie.

Odborný tím : program realizuje psychológ.

14. 6. PODPROGRAM **podľa § 11 ods. 3 písm. d)** JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul Rodina v krízovej situácii

Maximálna dĺžka trvania programu : 30 hodín

Cieľ programu : Pomôcť rodine prekonať krízu, porozumieť situácii, v ktorej sa rodina ocitla, poskytnúť pocit bezpečia a podpory Posilniť schopnosti členov rodiny vyrovnať sa v rámci svojich možností s aktuálnou záťažovou situáciou a vrátiť sa do predkrízového stavu.

Obsah programu : a) posúdenie psychického stavu, preskúmanie potrieb klientov, mapovanie silných miest, identifikácia vzťahového kontextu krízy, b) poradenská práca s rodičom a dieťaťom zameraná na redukciu napätia, zaistenie bezpečia, zmiernenie následkov, normalizácia reakcií na stres a podpora vlastného prežívania a vyjadrovania vlastného vnímania a pod., c) nácvik copingových stratégií, d) stabilizácia, postupný návrat na predkrízovú úroveň fungovania.

Odborný tím : program realizuje psychológ

14. 7. PODPROGRAM **podľa § 11 ods. 3 písm. d)** JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - modul Rodina s dieťaťom s poruchami správania
Maximálna dĺžka trvania programu : 20 hodín

Cieľ programu : Poskytnúť psychologickú pomoc rodinám s dieťaťom s poruchami správania, podporiť rozvoj kompetencií a zručností, ktoré pomôžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy a formy správania dieťaťa a tým prispieť k optimalizácii fungovania rodinného systému.

Obsah programu : a) pomoc a podpora pri pomenovaní a vyjadrení emócií a chápaní vlastného prežívania, poznanie príčin frustrácie a zvládanie frustrácie, rozvoj komunikačných zručností (ako komunikovať konflikt), nácvik stratégie zvládania záťaže, b) prehlbovanie vnímavosti rodičov voči potrebám dieťaťa, podpora vzájomnej komunikácie rodičov a detí, rozvoj rodičovských zručností pri stanovení a dodržiavaní pravidiel rodiny, c) edukácia rodinných príslušníkov pri výskyte problémového správania, pomoc s voľbou vhodného výchovného štýlu
Odborný tím : program realizuje psychológ

1. 5. PODPROGRAM **podľa § 37 ods. 2 písm. d)** JE URČENÝ MALOLETÉMU DIEŤAŤU ALEBO JEHO RODIČOM, KTORÝM BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ PODROBIŤ SA INÉMU ODBORNÉMU PORADENSTVU

Maximálna dĺžka trvania programu : 40 hodín

Cieľ programu : poskytnúť pomoc rodičom, ktorí majú problém s plnením si svojich povinností voči dieťaťu, podporiť rozvoj konkrétnych zručností dieťaťa a jeho rodiny na obmedzenie alebo odstránenie negatívnych vplyvov ohrozujúcich fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa s rizikom prehĺbenia krízovej situácie v rodine

Obsah programu : a) identifikácia problému, zisťovanie vzniku a udržiavania problémového správania, pomoc pri prehlbovaní vzťahu s rodičmi identifikáciou naplnených a nenaplnených potrieb dieťaťa, ventilácia napätia, b) problémy prejavujúce sa v škole, práca s emóciami, pomoc pri prehlbovaní vzťahu medzi dieťaťom, rovesníckou skupinou a učiteľmi, c) podpora udržateľnosti zmeny v rodine aj v škole

Odborný tím : program realizuje psychológ

16. PODPROGRAM **podľa § 44a ods. 1** JE ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ - POSKYTOVANIE ALEBO ZABEZPEČENIE POSKYTNUTIA INÉHO ODBORNÉHO PORADENSTVA podľa § 73 ods. 6 písm. d)

Maximálna dĺžka trvania programu : 40 hodín

Cieľ programu : poskytnúť pomoc náhradnému rodičovi pri bezpodmienečnom prijatí dieťaťa, jeho biologickej rodiny a pôvodu, a pri budovaní pozitívnej identity dieťaťa v náhradnej rodine

Obsah programu : a) pomoc rodine pri adaptácii dieťaťa na nové rodinné prostredie, pomoc pri riešení problémov s výchovou, b) poskytovanie psychologického poradenstva, sprevádzanie a podpora novovzniknutých vzťahov, c) sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní/obnove vzťahov medzi dieťaťom a jeho biologickou rodinou

Odborný tím : program realizuje psychológ

13. ODBORNÉ METÓDY PRÁCE S DIEŤAŤOM, JEHO RODINOU A FYZICKÝMI OSOBAMI, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA, A SPÔSOB ZAPÁJANIA SA SPOLUPRACUJÚCICH SUBJEKTOV DO ODBORNEJ PRÁCE CENTRA:

Centrum zabezpečuje pomoc dieťaťu a jeho rodine vykonávaním opatrení najmä vykonávaním sociálnej práce, psychologickej pomoci a starostlivosti, výchovy, špeciálno-pedagogickej starostlivosti, liečebno-výchovnej starostlivosti, diagnostiky a ďalších odborných činností zodpovedajúcich účelu centra realizáciou odborných programov s individuálnym prístupom k dieťaťu. Centrum vychádza pri realizácii odborných metód práce z Európskych štandardov práce s dieťaťom v zariadení a zhŕňa ich do nasledovných činností :

13.1. POMOC DIEŤATU PRI ADAPTÁCII PO UMIESTNENÍ DO CENTRA :

Umiestnenie dieťaťa do centra predstavuje pre dieťa náročnú životnú situáciu. Centrum má vypracovaný postup, v ktorom stanovuje spôsob oboznámenia sa detí a rodičov, príbuzných a osôb blízkych dieťaťu s programom centra najneskôr do jedného mesiaca po prijatí dieťaťa do centra:

a) Pomoc rodičom dieťaťa:

Cieľ: centrum pomáha rodičom, alebo osobe, ktorá sa o dieťa stará, príbuzným a osobe blízkej dieťaťu zvládnuť náročnú životnú zmenu – rozdelenie rodiny, a stanovuje základné podmienky spolupráce s rodičmi a ostatnými fyzickými osobami počas dočasného pobytu dieťaťa v centre.

Čiastkové úlohy - odborné metódy práce – realizačný odborný tím :

1. centrum zoznámi rodičov s prostredím, v ktorom bude žiť dieťa – exkurzia v centre, vysvetľovanie, inštrukcia, rozhovor – sociálny pracovník a vychovávateľ
2. centrum zoznámi rodičov s právami a povinnosťami rodiča a dieťaťa - vysvetľovanie a inštrukcia - sociálny pracovník a vychovávateľ
3. centrum dohodne podmienky kontaktu rodičov s dieťaťom – rozhovor, inštrukcia, vysvetľovanie – sociálny pracovník
4. centrum ponúka pomoc rodičom ako napísať list dieťaťu o situácii, v ktorej sa rodina ocitla – metóda posilnenia kompetencie rodičov - sociálny pracovník a psychológ
5. centrum sleduje interakciu dieťaťa a rodičov a stanovuje typ vzťahovej väzby – pozorovanie, rozhovor – externý odborný tím centra
6. centrum sa zoznamuje sa s rodinným prostredím dieťaťa a komunitou, v ktorej dieťa žilo, ak nemá úplné informácie zo sociálnej správy orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) – anamnéza sociálneho problému, metóda návštevy v rodine , rozhovor – sociálny pracovník, psychológ, vychovávateľ
7. centrum poskytne poradenstvo pre osobu blízku dieťaťu – poradenský rozhovor, návšteva v rodine, sociálna správa o povesti fyzickej osoby – sociálny pracovník, psychológ, orgán SPODaSK
8. centrum spracuje písomnú dohodu o spolupráci s rodičmi, príbuznými a osobami blízkymi dieťaťu počas pobytového opatrenia dieťaťa v centre – sociálny pracovník a riaditeľka centra

b) Pomoc dieťaťu :

Cieľ: dieťaťu bez starostlivosti rodičov centrum zabezpečuje za aktívnej spolupráce s rodinou prispôsobovanie sa náročnej zmene v živote dieťaťa a eliminuje do najvyššej možnej miery nežiaduce negatívne stavy v prežívaní dieťaťa a následné nežiaduce prejavy v správaní dieťaťa.

Odborné metódy práce: metóda posilnenia kompetencie rodičov, poradenstvo pre rodičov, plánovanie, rozhovor s dieťaťom, harmonogram, vysvetľovanie, inštrukcia, návšteva v rodine, psychologická pomoc, záujmová činnosť a šport, zábava, tvorivé aktivity pre dieťa a iné v zmysle tohto programu.

Pomoc dospelých osôb pri adaptácii dieťaťa na podmienky v centre mimo vlastnú rodinu :

Rodičia a príbuzní môžu uľahčiť dieťaťu adaptáciu a poskytnúť mu čiastočne pocit bezpečia a istoty:

- častými a pravidelnými telefonátmi s dieťaťom
- osobnými návštevami v centre
- spoločným rozhovorom rodičov a dieťaťa s psychológom, sociálnym pracovníkom prípadne vychovávateľom o dôvodoch umiestnenia a možnostiach zmeny
- osobnou účasťou na oslavách detí, na vystúpeniach v škole alebo v záujmových organizáciách
- účasťou na Rodičovských dňoch organizovaných centrom s príležitosti konca roka, Vianoc a pod.

Vychovávatelia môžu uľahčiť dieťaťu adaptáciu a znížiť napätie, ktoré dieťa odlúčením od rodiny prežíva:

- privítaním dieťaťa v centre/v skupine prípravou spoločnej večere, obeda, alebo inej ritualizovanej formy prijatia dieťaťa alebo umožnením intímneho priestoru, ak dieťa nechce komunikovať po príchode
- zoznámením s jeho osobným priestorom, v ktorom má vlastnú posteľ, skriňu s vecami a miestom pri stole, ktoré je určené pre neho, uzamknutým priestorom na súkromné potreby dieťaťa
- poskytnutím možnosti byť s rodičmi v neobemdzenom telefonickom kontakte podľa potrieb dieťaťa
- rozprávaním s dieťaťom o jeho rodine, o životnej histórii, pripomínaním pozitívnych aspektov rodičov, vyhľadávaním informácií o rodine, ktoré dieťaťu pomáhajú v neodpútaní sa a eliminácii citovej deprivácie
- krátkym rozhovorom o právach a povinnostiach dieťaťa – pravidlá centra
- krátkym rozhovorom o zvyklostiach a spôsobe fungovania skupiny – pravidlá skupiny
- opakovaným vysvetľovaním fungovania skupiny
- prejavmi záujmu o dieťa, rozhovormi, v prípade malých detí objatím, čítaním rozprávok, v prípade starších detí poskytnutím pozornosti a odpoveďami na otázky dieťaťa
- sprevádzaním k lekárovi, počas prvých dní do školy, počas nákupu oblečenia
- vysvetľovaním administratívnych úkonov (fotenie do spisu, spracovanie tlačiva útek a iné)

Psychológ a sociálny pracovník môžu pomôcť dieťaťu znížiť napätie z prežívanej straty rodinného prostredia a prispôsobiť sa novej situácii:

- rozhovormi podľa potreby dieťaťa na témy, ktoré ho zaujímajú
- skupinovými aktivitami na vytvorenie podpory v prostredí skupiny
- individuálnou terapeutickou a poradenskou prácou na korekciu ťažkej traumatickej skúsenosti spôsobenej skúsenosťami z rodiny a následným umiestnením do centra
- poradenskými rozhovormi s cieľom nájsť „výhody“ umiestnenia do centra pri získaní vzdelania, rozvoja talentu, rozvoja osobnosti dieťaťa u starších detí a využiť ich v praxi

13.2. METÓDY SOCIÁLNEJ PRÁCE S DIEŤAŤOM A JEHO RODINOU

Efektívnym spôsobom zapájania sa subjektov – rodina, orgán SPODaSK, obec, škola, zamestnávateľ, záujmové organizácie a i. do odbornej práce centra do plánovania pomoci dieťaťu a jeho rodine po umiestnení dieťaťa do centra na pobytové opatrenie je METÓDA PRÍPADOVEJ

KONFERENCIE. Prípadová konferencia je plánované a koordinované spoločné stretnutie dieťaťa (ak je to vhodné a účelné), jeho rodiny a všetkých, ktorí pre dieťa predstavujú alebo môžu predstavovať podpornú sociálnu sieť. Cieľom je výmena informácií, zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny, hľadanie optimálneho riešenia a plánovania spoločného postupu, ktorý povedie k napĺňaniu potrieb dieťaťa. Centrum organizuje metodickú prípadovú konferenciu za účasti orgánu SPODaSK a rodičov ihneď a najneskôr do jedného mesiaca po prijatí dieťaťa do centra prípadovú konferenciu za účasti dieťaťa, na ktorú pozýva rodičov, príbuzných, osoby blízke dieťaťu, zástupcov orgánu SPODaSK, zástupcov obce, školy, ktorú dieťa navštevovalo v rodine a ktorú navštevuje počas umiestnenia v centre, predstaviteľov cirkvi a iné subjekty, ktoré sa podieľajú na procese pomoci dieťaťu a jeho rodine. Na prípadovej konferencii sa stanovuje hlavný cieľ sociálnej práce, úlohy pre zúčastnené subjekty na naplnení cieľa a kritérium zmeny v rodine. V individuálnej práci s rodinou dieťaťa sa využívajú odborné metódy práce obdobne ako v ambulantnej a terénnej sociálnej práci.

13.3. METÓDY PSYCHOLOGICKEJ POMOCI A STAROSTLIVOSTI :

- Psychodiagnostika
- Preventívne programy– sú zamerané na podporu a ochranu zdravia detí, vrátane detí umiestnených v profesionálnej rodine. Sú naplánované v Pláne psychologickej práce na jeden rok dopredu.
- Sociálno-psychologické výcviky (SPV)–deti majú možnosť získať informácie o sebe a svojom správaní, ako to v reálnom živote nie je možné a majú možnosť si prežiť, nacvičiť a natrénovať niektorú z efektívnejších foriem správania. Do SPV sú zaraďované všetky deti, ktoré majú plán osamostatňovania, deti na základe potrieb z individuálnej psychoterapie a deti, o ktorých rozhodne psychológ detského domova.
- Psychologické poradenstvo deťom–poskytuje deťom pomoc pri riešení a vyrovnávaní sa s rôznymi životnými situáciami.
- Psychologické poradenstvo pre biologických rodičov a príbuzných – podľa cieľa stanoveného v IPROD-e sa psychológ detského domova spolupodieľa na úprave rodinných pomerov v prirodzenom rodinnom prostredí, poskytuje podporu a poradenstvo pri problémoch vyvstávajúcich v danej životnej situácii rodičov. Zabezpečuje rodinnú terapiu.
- Konzultačno-poradenská činnosť pre vychovávateľov detského domova – pomocou psychologických metód a postupov psychológ detského domova konzultuje jednotlivé prípady a problémy s vychovávateľmi a pri ich riešení je im nápomocný.
- Prípadové konferencie –psychológ detského domova sa zúčastňuje na prípadových konferenciách a stretnutí rodinného kruhu.
- Príprava dieťaťa do náhradného rodinného prostredia – psychológ detského domova poskytuje dieťaťu zaradenému do pestúnskej starostlivosti alebo na osvojenie informácie o účinkoch NRS spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti, taktiež sprostredkováva nadviazanie osobného vzťahu medzi žiadateľom a konkrétnym dieťaťom.
- Návšteva s dieťaťom u iného odborníka/špecialistu – psychológ sa môže zúčastniť s dieťaťom na inom odbornom vyšetrení (napr. psychiater, neurológ, špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, klinický psychológ a i.) pre potreby získania a doplnenia informácií o dieťati a vytvorenia uceleného klinického obrazu o dieťati.

14. PLÁNOVANIE A VYHODNOCOVANIE VÝCHOVNEJ ČINNOSTI V SAMOSTATNE USPORIADANÝCH SKUPINÁCH :

Výchovnú činnosť v samostatne usporiadanej skupine zabezpečujú vychovávatelia v spolupráci s pomocnými vychovávateľmi. Výchova je najširší termín, ktorý v sebe zahŕňa aj vzdelávanie. Pri tvorbe výchovnej činnosti samostatne usporiadanej skupiny sa vychádza z individuálnych plánov

rozvoja osobnosti dieťaťa a aktuálnych potrieb detí. Vo výchovnom procese využívame tieto činnosti : učenie sa, vzdelávanie , hra, vrátane zábavy, rekreačná a záujmová činnosť, práca vrátane domácich prác, voľný čas, kultúrna a umelecká činnosť pasívne aj aktívne, odpočinok, relaxovanie, regenerácia síl, sociálne činnosti, t.j. interakcie s inými deťmi a ľuďmi, náboženská činnosť. Výchova dieťaťa v centre je úzko prepojená s výchovou v domácom prostredí, čo sa zabezpečuje formou **Plánu činnosti pre rodičov,** ktorý obsahuje okrem organizačných pokynov aj úlohy zamerané na rozvoj dieťaťa. Centrum vypracuje Program výchovnej činnosti pre samostatne usporiadanú skupinu.

VYHODNOCOVANIE VÝCHOVNEJ ČINNOSTI : sa realizuje na mesačnej komunite formou podpory od vychovávateľa a detí , hodnotí sa to, čo sa dieťaťu podarilo dosiahnuť formou motivačnej nástenky.

ODBORNÝ TÍM : výchovnú činnosť zabezpečujú vychovávatelia a pomocní vychovávatelia. Na výchove detí sa spolupodieľajú aj rodičia (ak nemajú rodičovské práva obmedzené súdom), príbuzní a osoby blízke dieťaťu v domácom prostredí prostredníctvom Plánu činnosti pre rodinu, ktorý vychovávateľ odovzdáva rodičovi resp. inej blízkej osobe pri odchode dieťaťa na pobyt mimo detský domov. Plán činnosti pre rodinu je súčasťou Plánu výchovnej práce s dieťaťom v spisovej dokumentácii dieťaťa.

15. TVORBA A VYHODNOCOVANIE ČIASTKOVÝCH PLÁNOV INDIVIDUÁLNEHO PLÁNU ROZVOJA OSOBNOSTI DIEŤAŤA

V súlade s § 45 odsek 9 a § 49 odsek 6 zákona centrum pripraví v spolupráci s orgánom SPODaSK, a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné, tak aj s dieťaťom, Individuálny plán rozvoja osobnosti (ďalej len „IPROD“).

IPROD je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, najmä Plánu sociálnej práce, Plánu výchovnej práce s dieťaťom, Hlavných úloh psychologickej činnosti psychológa centra – plánu psychologickej práce s dieťaťom.

IPROD je komplexne vypracovaný pre každé dieťa po uskutočnenej prípadovej konferencii, na ktorej sa stanovia hlavné ciele vo všetkých zložkách plánovania pomoci dieťaťu a jeho rodine tak, aby boli naplnené potreby dieťaťa na základe vyhodnotenia celkovej situácie dieťaťa vrátane rodinných súvislostí. IPROD sa vyhodnocuje najmenej jeden krát za 6 mesiacov (v prípade výchovných opatrení najmenej 1 krát za 5 mesiacov) vo všetkých čiastkových plánoch, vo forme odbornej správy a vo forme listu, ktorý je adresovaný dieťaťu a je neformálnou podobou odbornej správy tak, aby dieťa porozumelo jej obsahu. Neformálna správa vo forme listu pre dieťa je uložená v osobných dokumentoch dieťaťa (tzv. Kniha života).

PLÁN VÝCHOVNEJ PRÁCE S DIEŤAŤOM vypracúva vychovávateľ v spolupráci s ostatnými vychovávateľmi samostatnej skupiny, s psychológom (ktorý stanovuje odporúčania do praxe), sociálnym pracovníkom (ktorý stanovuje odborné metódy práce s dieťaťom a jeho rodinou) a ostatnými externými odbornými pracovníkmi centra. Plán výchovnej práce je vypracovaný za aktívnej účasti dieťaťa a vyhodnocovaný pravidelne:

a) pravidelne raz za 2 mesiace formou listu, ktorý dieťaťu píšu vybraný vychovávateľ skupiny, v ktorej je dieťa umiestnené,
b) písomne najmenej jeden krát za 2 mesiace záznamom z rodinnej porady za účasti zamestnancov centra, odborného tímu centra a pozvaných hostí, ak je to vhodné a účelné (externí zamestnanci, zástupcovia škôl, orgánu SPODaSK, školy, rodiny a príbuzných a pod.),

c) písomne jeden krát za 6 mesiacov vo forme odbornej správy predloženej na prípadovej konferencii k aktualizácii Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa a Plánu sociálnej práce,
d) čiastkové ciele sú vyhodnocované písomne v Záznamoch o fyzickom, psychickom a sociálnom vývine dieťaťa alebo v záznamoch v spisovej dokumentácii dieťaťa, ak sa vyskytnú také situácie, ktoré si vyžadujú pozornosť (krízový plán, návšteva v škole a pod.)

PLÁN SOCIÁLNEJ PRÁCE vypracúva sociálny pracovník centra na základe stanovených cieľov na prípadovej konferencii a je jednotný pre centrum a orgán SPODaSK. Umiestnenie do centra má byť zároveň prvým krokom na vytvorenie podmienok návratu dieťaťa do rodinnej starostlivosti. Ciele stanovené v pláne sú zamerané na riešenie nepriaznivej situácie dieťaťa bez rodičovskej starostlivosti , a to: a) sanácia rodinného prostredia s cieľom návratu dieťaťa do rodiny, b) poskytnutie náhradného rodinného prostredia formou náhradnej osobnej starostlivosti alebo formou pestúnskej starostlivosti alebo adopcie, c) postupné osamostatňovanie sa dieťaťa s udržiavaním resp. úpravou a ozdravením vzťahovej väzby dieťaťa s rodičmi formou odborných metód práce, ktoré vykonávajú zamestnanci centra a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Plán sociálnej práce je vyhodnocovaný a aktualizovaný:

a) písomne najmenej jeden krát za 2 mesiace záznamom z rodinnej porady za účasti zamestnancov centra, odborného tímu centra a pozvaných hostí, ak je to vhodné a účelné (externí zamestnanci, zástupcovia škôl, orgánu SPODaSK, školy, rodiny a príbuzných a pod.),
b) písomne najmenej jeden krát za 6 mesiacov vo forme odbornej správy predloženej na prípadovej konferencii k aktualizácii Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa a Plánu sociálnej práce,
c) čiastkové ciele sú vyhodnocované na operatívnych stretnutiach odborného tímu a v úradných záznamoch sociálnych pracovníkov v spisovej dokumentácie dieťaťa, ak sa vyskytnú také situácie, ktoré si vyžadujú pozornosť (krízový plán, návšteva v škole a pod.).

PLÁN PRÍPRAVY NA OSAMOSTATNENIE vypracúva sociálny pracovník v spolupráci s dieťaťom vo veku najmenej 17 rokov, odborným tímom a orgánom SPODaSK. Cieľom je uľahčiť prechod dieťaťu do samostatného života. Čiastkové ciele sú zamerané na popis predpokladaného spôsobu zabezpečenia si bývania, zamestnania, úlohy posilňujúce zručnosti na samostatný život (varenie, sebaobsluha, vybavovanie sa príslušných úradoch, výberové konanie do práce a iné), stanovisko rodiny k možnostiam po odchode mladého dospelého vo forme pomoci rodiny pri zabezpečení bývania, stanovisko obce k možnosti pomoci a vyjadrenie, či tvorila úspory, stanovisko dieťaťa k forme vyplatenia príspevku na osamostatňovanie vo forme peňažnej, vecnej alebo kombinovanej, úlohy jednotlivých subjektov na osamostatňovaní sa mladého dospelého a po odchode z centra. Ak chce zostať mladý dospelý v centre aj po dovŕšení plnoletosti, je v Pláne zahrnutá aj Dohoda s mladým dospelým o podmienkach zotrvania v centre. Ak je mladý dospelý zamestnaný, centrum určuje úhradu.

PLÁN PSYCHOLOGICKEJ STAROSTLIVOSTI – HLAVNÉ ÚLOHY ČINNOSTI PSYCHOLÓGA CENTRA vypracúva psychológ centra. Diagnostickú správu psychológ spracúva v spolupráci s externým tímom centra. Cieľom psychologickej starostlivosti v centre je:

a) v adaptačnom období poskytovať dieťaťu a rodičom podporu a individuálne poradenstvo,
b) posúdiť úroveň vývinu osobnosti dieťaťa, typ vzťahovej väzby s rodičom, súrodenecku väzbu, orientačnú úroveň intelektového potenciálu v diagnostickej správe a formou individuálnej a skupinovej práce pracovať na harmonickom vývine osobnosti dieťaťa za aktívnej spolupráce rodičov,
c) pracovať s rodičom na zlepšení, úprave alebo udržaní vzťahovej väzby dieťaťa s rodičmi a na zlepšení podmienok návratu dieťaťa do rodinného prostredia,
d) ponúkať vychovávateľom odborné odporúčania do praxe.

Plán psychologickej starostlivosti sa vyhodnocuje:

a) písomne jeden krát za 6 mesiacov vo forme odbornej správy predloženej na prípadovej konferencii k aktualizácii IPRODu a Plánu psychologickej práce,
b) čiastkové ciele sú vyhodnocované písomne v Záznamovom hárku dieťaťa alebo v záznamoch v spisovej dokumentácii dieťaťa, ak sa vyskytnú také situácie, ktoré si vyžadujú pozornosť (krízový plán, rodičovské konflikty, nezáujem rodiča o dieťa a pod.).

16. PODMIENKY PRE ZÁUJMOVÚ, ŠPORTOVÚ, KULTÚRNU, REKREAČNÚ ČINNOSŤ A PREJAVOVANIE NÁBOŽENSKÉHO VYZNANIA A VIERY V CENTRE

Centrum poskytuje alebo zabezpečuje deťom podmienky pre záujmovú, športovú, rekreačnú činnosť a podmienky na prejavovanie náboženského vyznania a viery.

ZÁUJMOVÁ ČINNOSŤ: centrum zabezpečené podmienky pre záujmovú činnosť v Základnej umeleckej škole v Topoľčanoch - odbor tanečný a spevácky, vo futbalových kluboch Topoľčany a Bedzany, v turistickom klube Topoľčany a v Centre voľného času v Topoľčanoch. Deti majú umožnené navštevovať záujmové krúžky aj v základných školách. Ak je to vhodné a účelné, môžu deti navštevovať záujmové a športové organizácie aj v priľahlých mestách Partizánske, Bánovce nad Bebravou a Nitra. Zamestnanci s deťmi v rámci inkluzívnych aktivít navštevujú starých ľudí v Domovoch dôchodcov – penziónoch a v zvieracích útulkoch v meste Topoľčany. Záujmová činnosť je poskytovaná na základe dohody medzi centrom a poskytovateľmi. V dohode sa uvádza okrem platby aj spôsob premiestňovania sa dieťaťa na krúžok, sprevádzanie dospelou osobou a spôsob odovzdávania informácií.
REKREAČNÁ ČINNOSŤ: je deťom poskytovaná v čase letných a zimných prázdnin podľa finančných možností centra. Platí pravidlo, že pobyt v rodine má prednosť pred rekreačnou činnosťou v rekreačných zariadeniach. Deti sa aktívne podieľajú na výbere rekreačného zariadenia formou diskusie prípadne ankety. Deti sa rekreujú pravidelne v zariadeniach, ktoré sa venujú osobitne deťom bez rodičovskej starostlivosti a majú odborné skúsenosti (Očkolandia, Fantázia, Úsmev ako dar, Minibodka Šaľa).
KULTÚRNA ČINNOSŤ: v rámci rozvoja estetického vnímania dieťaťa, prezentácie jeho talentu, podpory socializácie a odstraňovania negatívneho správania centrum podporuje účasť detí na aktivitách kultúrnych inštitúcii mesta Topoľčany, Nitra (mestská galéria, kino, divadlo a pod.) na základe ročného plánu, ktorý vychádza z finančných možností skupiny. Ak dieťa aktívne vystupuje na kultúrnych podujatiach, povinnosťou detského domova je zabezpečiť Informovaný súhlas rodiča.
PREJAVOVANIE NÁBOŽENSKÉHO VYZNANIA A VIERY: je súčasťou rozvoja osobnosti dieťaťa. V úzkej spolupráci s rodičmi dieťaťa im je umožňované zúčastňovať sa pobožností v kostoloch mesta Topoľčany, absolvovať krst, prijímanie a birmovku. Ak rodičia nesúhlasia s evanjelizáciou svojho dieťaťa, toto navštevuje v škole etickú výchovu.

17. ZABEZPEČENIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI DEŤOM A PLNOLETÝM, PRE KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE:

Zdravotná starostlivosť sa dieťaťu zabezpečuje po písomnej dohode s rodičom a na základe odporúčania pediatra, príp. odborných lekárov. O všetkých dôležitých veciach súvisiacich so zdravotným stavom dieťaťa je rodič bezodkladne informovaný. Deti sú po príchode do centra prihlasované k pediatrom, ktorí sú v blízkosti centra, prípade po dohode s rodičmi ostávajú pri pôvodnom pediatrovi a pri pôvodných odborných lekároch, ak je to v záujme dieťaťa a rodiča.

Ambulantná lekárska starostlivosť : deti patria do ambulancie MUDr. Matúšovej v Topoľčanoch. Centrum využíva odborné služby lekárov v Nemocnici s poliklinikou v Topoľčanoch a v neštátnych ambulanciách v Topoľčanoch. Centrum zabezpečuje odbornú lekársku starostlivosť: stomatologickú, gynekologickú, neurologickú, chirurgickú, kardiologickú, oftalmologickú, gastroenterologickú, kožnú, ORL a iné, ktoré sú potrebné pre dieťa prostredníctvom príslušných lekárov.

STAROSTLIVOSŤ POČAS OCHORENIA DIEŤAŤA**:**

Domáca zdravotná starostlivosť : deti k lekárovi sprevádza pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou ihneď na podnet službukonajúceho vychovávateľa prípadne po konzultácii službukonajúceho vychovávateľa s koordinátorkou skupiny. V centre je dôsledne dodržiavaný liečený režim predpísaný lekárom, je vedená presná evidencia výdaja liekov, dodržiavaný harmonogram návštev u lekárov, preventívnych prehliadok a pri deťoch, kde je to nevyhnutné, sa realizujú liečebné pobyty na odporúčanie pediatra.

Hospitalizácia v zdravotníckom zariadení: hospitalizáciu na psychiatrickej klinike organizuje a zabezpečuje sociálna pracovníčka v spolupráci s vychovávateľmi, ostatnú hospitalizáciu pomocná vychovávateľka v spolupráci s vychovávateľmi, o čom informuje sociálnu pracovníčku. O hospitalizácii sa vedie záznam v Knihe denného hlásenia. Rodič dáva súhlas na operáciu, v prípade ohrozenia jeho života centrum koná aj bez predchádzajúceho súhlasu rodiča, informuje ho neodkladne. V prípade, ak nie je možné zabezpečiť prítomnosť riaditeľky centra, informovaný súhlas podpíše zamestnanec v službe. O operácii dieťaťa informuje sociálna pracovníčka aj príslušný orgán SPODaSK. Sociálna pracovníčka má povinnosť informovať rodičov o hospitalizácii, v prípade operácie aj o jej výsledku.

PSYCHIATRICKÁ STAROSTLIVOSŤ : deti sú zaradené do dispenzára najmä MUDr. Kmeťovej v Topoľčanoch. Odborné vyšetrenia v psychiatrickej a gynekologickej ambulancii (okrem preventívnej prehliadky) zabezpečuje psychológ alebo vychovávateľ. Návrh na lekársku návštevu dáva vychovávateľ prípadne nočný vychovávateľ.– Lieky pre dieťa obratom zabezpečuje pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou. Evidenciu liekov vedie poverený zamestnanec. Lieky, ktoré z akéhokoľvek dôvodu neboli dieťaťom využívané sa odovzdávajú do lekárne. Ak dieťa odmietne podávaný liek užiť, vychovávateľ o tom informuje riaditeľku centra, ktorá zabezpečí, aby bolo dieťa riadne poučené o následkoch neužívania liekov na zdravotnom stave a informuje rodičov. O tejto situácii je spísaný záznam.

ADMINISTRATÍVNA AGENDA : lekárska starostlivosť je vedená v IPRODe v časti zdravotná starostlivosť. Evidenciu lekárskych návštev vedie pomocná vychovávateľka s ekonomickou agendou ako Vyhodnotenie zdravotnej starostlivosti o dieťa za obdobie ½ roka. Evidenciu liekov v prípade nevoľnosti z lekárničky vedú vychovávatelia, ktorí podali liek dieťaťu.

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA : jedná sa o celkovú čistotu a bezinfekčnosť prostredia centra, t. j. izieb detí, spoločných priestorov, hygienických priestorov, kancelárií, skladov a vonkajších pieskovísk. Deti si upratujú izby priebežne, spoločné upratovanie vykonávajú zamestnanci spoločne s deťmi v sobotu. Sanitárne dni si stanovujú koordinátori individuálne, sanitárne čistenie sa vykonáva prevažne v nočnej zmene, výnimočne počas neprítomnosti detí v čase letných prázdnin.

Zdravotná starostlivosť o deti, u ktorých bolo zistené zavšivavenie a výskyt svrabu, sa postupuje nasledovným spôsobom: K odvšiveniu je možné použiť dezinsekčný šampón, resp. iné dezinsekčné preparáty /šampón, dezinsekčný spray, vlasový gél, kondicionér/. Túto kúru je nutné vykonať u všetkých členov skupiny v rovnakom čase. Ak sa kúra neaplikuje u všetkých a v rovnakom čase, môže dochádzať k ďalšiemu prenosu. Zároveň je nutné vyvariť, resp. vyprať pri vysokých teplotách osobnú a posteľnú bielizeň, dôkladne ju vysušiť a vyžehliť. Čiapky, šatky, šály a iný odev, ktorý nie je možné vyvariť, je nutné vyprať min. v 2 cykloch pri doporučených teplotách, dôkladne vysušiť, vystaviť účinkom

slnečného žiarenia, príp. postriekať prípravkom na lezúci hmyz. Matrace je tiež potrebné postriekať prípravkom na lezúci hmyz, dôkladne vyvetrať, vystaviť účinkom slnečného žiarenia a min. 3 až 4 dni nepoužívať. Predmety prichádzajúce do priameho styku s vlasmi /hrebene, kefy/ je potrebné ošetriť prípravkom na lezúci hmyz, prípadne namočiť do roztoku s obsahom chlóru. Zásadné je zabezpečenie vysokej úrovne osobnej hygieny. Každý člen skupiny musí používať vlastné predmety osobnej hygieny /uterák, hrebeň/ a zabrániť ich vzájomnému požičiavaniu. To isté platí aj v prípade čiapok, šatiek, prípadne iných pokrývok hlavy. Ak prijaté opatrenia nevedú k želateľnému výsledku, o ďalšom postupe rozhoduje lekár. Pri výskyte svrabu je potrebné navštíviť lekára, ktorý stanoví diagnózu a zodpovedajúcu liečbu. Podľa pokynov lekára sa súčasne lieči postihnutá osoba, ako aj všetky osoby v tesnom kontakte s ňou, aj keď nemajú dosiaľ klinické príznaky. Pri zistení akejkoľvek inej infekčnej a nákazlivej choroby sa bezodkladne konzultuje postup s odborným lekárom.

ZDRAVOTNÍCKO – PREVENTÍVNE OPATRENIA: v užšom slova zmysle sa jedná o pravidelné preventívne lekárske prehliadky, ktoré zabezpečuje gazdinka a pravidelné kontrolovanie zdravotného stavu detí, ktorý je sledovaný v Knihe denného hlásenia. V širšom zmysle slova sa jedná o pestovanie hygienických návykov detí, pohyb na čerstvom vzduchu, správna životospráva, spánkový režim. Pobyt dieťaťa na liečení: ak dá ošetrujúci lekár návrh na liečenie dieťaťa, pomocná vychovávateľka - gazdinka v spolupráci so sociálnou pracovníčkou zabezpečí koordináciu liečenia a SP neodkladne oboznámi s miestom pobytu dieťaťa jeho rodičov a orgán SPODaSK.

17. ZABEZPEČENIE ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY A PRÍPRAVY NA POVOLANIE DETÍ, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA A PLNOLETÝCH FYZICKÝCH OSÔB DO 25 ROKOV VEKU PO UKONČENÍ POBYTOVÉHO OPATRENIA SÚDU NADOBUDNUTÍM PLNOLETOSTI:

Každé dieťa, ktoré je prijaté na pobytové opatrenie do centra má zabezpečené vzdelávanie v systéme materských, základných, stredných a vysokých škôl. Ak dieťa prechádza na vyšší stupeň v školskom systéme, vychovávateľ poskytuje dieťaťu v spolupráci so školou odborné poradenstvo. O tomto sa vedie záznam v Pláne výchovnej práce s dieťaťom. Ak má dieťa záujem, môže sa v sprievode vychovávateľa zúčastniť prezentácií stredných škôl počas Dní otvorených dverí.
Prihlášku do školy podpisujú rodičia dieťaťa. Ak miesto pobytu rodičov nie je centru známe, podpisuje prihlášku riaditeľka centra. Sociálna pracovníčka zabezpečí informovanosť rodičov bezokladne, ako to je možné. O každej zmene školy v čase umiestnenia dieťaťa v centre rozhodujú rodičia dieťaťa. Ak v čase zmeny školy dieťaťa nie je možné zabezpečiť prítomnosť rodičov, centrum rozhodne, avšak rodičov informuje na ich trvalom pobyte písomne alebo telefonicky, čo zaznamená na prihláške.
Deti navštevujú základné, stredné školy a špeciálne školy prednostne v Topoľčanoch. Mimo Topoľčian deti študujú v prípadoch, ak nie je obdobná škola v Topoľčanoch alebo je v záujme dieťaťa (napr. je to v blízkosti rodiča, osoby ktorá sa o dieťa stará alebo osoby blízkej dieťaťu). Štúdium mimo mesto Topoľčany schvaľuje riaditeľka centra na základe návrhu odborného tímu a keď je to vhodné a účelné.
Prípravu na školské vyučovanie zabezpečujú pravidelne vychovávatelia. Za účelom dosiahnutia kvalitných výsledkov v škole sa vychovávateľ zúčastňuje rodičovských združení a návštev v škole aj bez pozvania. Vychovávateľ sa pravidelne na konci mesiaca informuje na výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu. O spolupráci so školou vedie vychovávateľ záznam v Knihe denného hlásenia, v Záznamoch o fyzickom, psychickom a sociálnom vývine, v Mesačnom vyhodnotení Plánu výchovnej práce s dieťaťom a v elektronickej žiackej knižke.
Samostatne do školy chodia deti v závislosti od ich individuálnych schopností, prevažne od 10 rokov. Ak je škola bližšie k centru, dieťa môže chodiť aj od nižšieho veku. Dieťa pred prvým samostatným odchodom do školy absolvuje poučenie a minimálne týždeň so sprievodom dospelej osoby, prípadne staršieho dieťaťa, určeného vychovávateľom, po dohode s týmto dieťaťom. Staršie dieťa je poučené

o bezpečnosti pri sprevádzaní mladšieho dieťaťa. O prvom samostatnom odchode do školy ako aj o spôsobe poučenia vychovávateľ spracuje vychovávateľ záznam.
Mladí dospelí, ktorí navštevujú stredné alebo vysoké školy, resp. pracujú môžu zotrvať v centre do 25 rokov veku. Podmienky sú podrobne stanovené v Dohode o zotrvaní mladého dospelého v centre. Administráciu vykonáva sociálna pracovníčka.

18. PRÁVA DETÍ A MLADÝCH DOSPELÝCH, PRE KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE :

Deti a mladí dospelí majú právo na všetky náležitosti, vyplývajúce zo zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a Dohovoru o právach dieťaťa.
Deti a mladí dospelí majú právo:

- zúčastňovať sa plánovania na prípadovej konferencii, dostávať požadované informácie a byť informované o možnostiach kontaktu so svojou rodinou,
- na kvalifikovanú všestrannú starostlivosť, kvalifikovanú odbornú pomoc zamestnancov detského domova,
- na stabilné prostredie. Majú možnosť vytvárať si blízke citové vzťahy s rovesníkmi aj dospelými osobami v detskom domove,
- na plánovanú budúcnosť – sanácia rodiny, náhradná rodinná starostlivosť, osamostatňovanie,
- na ochranu v prostredí detského domova pred šikanovaním, zneužívaním a násilím,
- na súkromie,
- na zachovanie, obnovenie a zlepšovanie kontaktu s rodičmi, súrodencami, príbuznými a blízkymi osobami,
- na nadväzovanie kontaktov a vzťahov s blízkymi osobami a rovesníkmi,
- na vzdelanie podľa svojich schopností a na výber strednej resp. vysokej,
- na rozvoj svojich schopností, zručností a nadania,
- na zdravý životný štýl (stravovanie, rekreačná činnosť),
- na starostlivosť o telesné a duševné zdravie,
- na spolurozhodovanie o svojom živote vo všetkých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú ich osoby alebo ich rodiny,
- požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv. To platí aj vtedy, ak dieťa nemôže vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť požiadať o pomoc samo, ale prostredníctvom tretej osoby.
- na ochranu osobných údajov v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov. Každý, kto nezachová mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach týkajúcich sa detí a mladých dospelých, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojho povolania, hrubo porušil práva detí ako aj pracovnú disciplínu.

Dieťa, pre ktoré sa v centre vykonávajú opatrenia, sa môže dožadovať sa ochrany svojich práv:

- u riaditeľky centra v akomkoľvek čase a za akýchkoľvek podmienok na telefónnom čísle 0905 234 066
- môže sa obrátiť aj bez vedomia centra na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru.

Dieťa je v centre preukázateľne oboznámené s tým, že sa môže obrátiť na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru bez vedomia centra priamo alebo prostredníctvom inej osoby:

a) vložením listu so svojím podnetom do *Schránky prokurátora*
b) elektronicky prostredníctvom e-mailu alebo on-line chatu na webovej stránke daného orgánu
c) telefonátom na *Linku detskej istoty 112 alebo na Bezplatnú telefonickú linku*

d) osobne v sídle daného orgánu

Dieťa je poučené so spôsobmi podávania podnetov na príslušné orgány a má na viditeľnom mieste / v samostatne usporiadanej skupine / uvedené ich kontaktné údaje.

19. PRÁVA RODIČOV A INÝCH BLÍZKYCH OSÔB DETÍ, PRE KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE:

Ak rodičia nemajú rodičovské práva nijakým spôsobom upravené, obmedzené alebo zrušené podľa zákona o rodine, a je to vhodné a účelné, centrum je povinné spolupracovať s rodičmi a rešpektovať práva rodičov:

RODIČIA MAJÚ PRÁVO NA INFORMÁCIE O DIEŤATI

Informácie o dieťati podáva sociálna pracovníčka na prípadovej konferencii, pri návšteve rodiča v centra alebo podá informácie telefonicky, ak je presvedčená, že komunikuje s rodičom. Záznamy o informovaní rodičov sú zaznamenané v Záznamovom hárku SP, alebo v internom doklade v spisovej dokumentácii dieťaťa. Informácie o vzdelávacom procese dieťaťa podáva vychovávateľ. Záznamy o informovanosti rodičov sú zaznamenané v Knihe denného hlásenia, v Záznamoch o fyzickom, psychickom a sociálnom vývine alebo v odbornej správe predloženej na prípadovej konferencii.

RODIČIA MAJÚ PRÁVO POŽIADAŤ O POMOC PRI NÁVRHU NA ZRUŠENIE ÚSTAVNEJ STAROSTLIVOSTI

Ak rodič požiada o zrušenie ústavnej starostlivosti centrum mu poskytne poradenstvo o spôsobe podania žiadosti.

RODIČIA MAJÚ PRÁVO NA STRETÁVANIE SA S DIEŤAŤOM

Centrum utvára podmienky na stretávanie sa dieťaťa s jeho rodičmi. Dieťaťu a jeho rodičom poskytuje centrum, orgán SPODaSK a obec pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí, na rozvoj a úpravu ich vzájomných vzťahov a na úpravu rodinných pomerov dieťaťa.

Centrum podporuje pravidelný kontakt detí s rodičmi, vyhľadáva rodičov, motivuje ich k návštevám detí a uľahčuje im priebeh prvej návštevy empatickým prístupom, vzájomnou komunikáciou v partnerskom duchu.

Centrum dohodne s rodičmi dieťaťa a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa s ohľadom na potreby dieťaťa, možnosti a schopnosti rodičov dieťaťa. Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné, centrum je oprávnené:

a) určiť, že rodič dieťaťa sa nemôže stretnúť s dieťaťom, pričom dôvod takéhoto určenia musí byť zaznamenaný v spisovej dokumentácii dieťaťa a musí byť oznámený súdu a orgánu SPODaSK na účel hodnotenia účinnosti pobytového opatrenia

b) určiť, že rodič dieťaťa sa môže stretnúť s dieťaťom

- len za prítomnosti sociálneho pracovníka alebo psychológa alebo vychovávateľa
- len v spoločenských priestoroch samostatnej skupiny centra alebo v návštevných priestoroch centra
- mimo centra v územnom obvode mesta Topoľčany
- na inom mieste vhodnom alebo vytvorenom na účel stretávania sa dieťaťa s jeho rodičom

c) umožniť dieťaťu pobyt s rodičom mimo centra

Návštevy rodičov v centre musia prebiehať tak, aby neboli obmedzované práva ostatných detí v samostatnej skupine. Termín návštevy rodičov je dopredu dohodnutý so sociálnou pracovníčkou. Ak rodičia prídu neohlásení, dĺžku návštevy určí službukonajúci zamestnanec. Na dĺžke návštevy blízkej osoby a priateľov detí a mladých dospelých sa dopredu dohodne službukonajúci vychovávateľ s návštevou tak, aby nebolo zamedzené plneniu denných úloh v rámci harmonogramu dňa.

Rodičia oznamujú svoj záujem o pobyt dieťaťa v domácom prostredí písomnou formou. Centrum v súlade s opatreniami v IPRODe rozhodne o spôsobe použitia stravného dieťaťa, ktoré odovzdá rodičom vo forme finančnej alebo vo forme nákupu potravín.
Centrum požaduje od rodiča dôsledné plnenie výchovných cieľov v starostlivosti o dieťa. Vychovávateľ pred odchodom dieťaťa odovzdá rodičom Plán činnosti pre rodinu, v ktorom sú zaznamenané úlohy pre dieťa aj rodičov ako aj výchovné usmernenia pre rodičov.

20. POVINNOSTI DETÍ A MLADÝCH DOSPELÝCH, PRE KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE:

POVINNOSTI DETÍ:
Deti majú povinnosť dodržiavať organizáciu dňa, plniť si svoje školské povinnosti, starať sa o svoj osobný priestor, podieľať sa na spoločných činnostiach, starať sa o svoj vzhľad, starať sa o svoje osobné veci, chrániť majetok skupiny a centra, pomáhať pri udržiavaní poriadku skupiny a centra, prispievať svojou prácou na skrášľovaní okolia skupiny a centra, dodržiavať termíny vychádzok, rešpektovať dohodnutý z diskotéky alebo iných podujatí, ktorých sa zúčastňujú.
SPRÁVANIE DIEŤAŤA V SKUPINE DETÍ:
Deti majú povinnosť správať sa k ostatným deťom ohľaduplne a priateľsky a osobnou pomocou sa podieľať sa spoločných potrebách skupiny. Osobná pomoc v spoločných potrebách skupiny sú povinnosti pri príprave stravy, upratovaní, šetrnom zaobchádzaní s vybavením priestorov centra, pri pomoci mladším a postihnutým deťom, pri údržbe vlastných vecí aj zariadenia skupiny. Deťom nesmú byť prikázané pracovné povinnosti, ak nesúvisia so sociálnym učením dieťaťa smerujúcim k samostatnosti, napr. umývať priestory, ktoré využívajú zamestnanci, dezinfikovať spoločné priestory, umývať okná a pod. Nie je prípustné využívať menšie deti na drobné služby, na vykonanie povinností, ktoré boli určené dieťaťu. Deti majú povinnosť rešpektovať čas nočného odpočinku vypnutím rádia, počítača a mobilného telefónu. Vychovávateľ má právo žiadať od detí tieto médiá v prípade, že svojím konaním znemožňujú pokojný spánok alebo oddych ostatným deťom alebo sa sami vystavujú nedostatku spánku. Ak vychovávateľ dieťaťu odoberie uvedené médiá, ráno mu ich vráti do užívania.
SPRÁVANIE DETÍ K ZAMESTNANCOM:
Deti majú povinnosť prejavovať zamestnancom úctu a rešpektovať ich. Úcta a rešpektovanie znamená, že každé dieťa si váži svojich vychovávateľov a ostatných zamestnancov detského domova. Deti oslovujú zamestnancov „teta“ a „ujo“. Vzájomné nezhody riešia slušným spôsobom, bez používania vulgarizmov.
POVINNOSTI MLADÝCH DOSPELÝCH:
Mladí dospelí majú povinnosť dodržiavať Dohodu o zotrvaní v centre. Ako dospelé osoby majú len oznamovaciu povinnosť o svojich aktivitách počas voľných dní, víkendov a sviatkov. Počas školských dní dodržiavajú bežný Harmonogram dňa.

21. POVINNOSTI RODIČOV A INÝCH BLÍZKYCH OSÔB DIEŤAŤA ALEBO MLADÝCH DOSPELÝCH, PRE KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE :

1. Rodičia majú povinnosť platiť výživné /úhradu za pobyt dieťaťa v centre.
2. Rodičia majú povinnosť pri návštevách dieťaťa v centre byť triezvy, čistý, v pokojnom stave a bez prítomnosti cudzích osôb.
3. Rodičia majú povinnosť informovať centrum o zmene svojho bydliska, pracoviska a svojich príjmoch.

4. Rodičia majú povinnosť informovať centrum o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu byť nápomocné počas dočasnej starostlivosti o dieťa, ktoré oznamujú osobne alebo prostredníctvom Plánu činnosti pre rodinu alebo telefonicky.
5. Rodičia majú povinnosť zabezpečovať výchovu dieťaťa počas návštevy v domácom prostredí tak, ako im to určuje Plán činnosti pre rodinu. Rodičia majú povinnosť počas návštevy dieťaťa v domácom prostredí chrániť zdravie detí, napr. pokračovať v zdravotnej starostlivosti o dieťa (podávanie liekov) a informovať centrum, ak pobyt v domácom prostredí neplní svoj účel alebo dieťa nerešpektuje podmienky Plánu činnosti pre rodiča
6. Rodičia majú povinnosť predkladať vyúčtovanie stravného, ak je to rozhodnuté na PK alebo rodič dá súhlas v Pláne činnosti pre rodinu.

22. PRÁVA A POVINNOSTI RODIČOV A OSÔB, KTORÉ SA STARAJÚ O DIEŤA , PRE KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ AMBULANTNÉ A TERÉNNE OPATRENIA:

a) klient, ktorý sa zaviazal k spolupráci na základe Dohody o spolupráci s centrom môže spoluprácu kedykoľvek ukončiť, pričom centrum je povinné o tejto skutočnosti neodkladne informovať orgán SPODaSK,
b) klient odoslaný do centra na základe rozhodnutia správneho orgánu alebo súdu, ktorý je povinný spolupracovať s centrom, oznámi skutočnosť o odmietnutí spolupráce orgánu SPODaSK,
c) klient môže požiadať o sprístupnenie dokumentácie, súvisiacej s evidenciou prípadovej sociálnej práce a poskytnutie kópie z každého dokumentu. O tejto skutočnosti je centrum povinné informovať orgán SPODaSK.

CENTRUM MÔŽE ODPORÚČANIE PRE KLIENTA ODMIETNUŤ:
a) ak je kapacita žiadaného programu orgánom SPODaSK alebo na základe dohody o spolupráci naplnená,
b) ak požadovaná objednávka nezodpovedá obsahu programu, ktorý centrum poskytuje,
c) ak klient, pre ktorého orgán SPODaSK objednáva opatrenie, nie je cieľovou skupinou centra.

CENTRUM ODMIETNUŤ POKRAČOVAŤ V POSKYTOVANOM PROGRAME :
a) ak klient aktívne nespolupracuje na riešení svojej nepriaznivej sociálnej situácie,
b) ak klient jedná s pracovníkom centra hrubo alebo agresívne,
c) ak je klient pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky.

O rozsahu práce s klientom vedie centrum Záznamový hárok, ktorý je informačným záznamom k Plánu výkonu výchovného opatrenia alebo k Plánu vykonávania opatrení.

23. VÝCHOVNÉ PROSTRIEDKY, KTORÉ JE MOŽNÉ ULOŽIŤ DEŤOM :

V centre JE ZAKÁZANÉ :

a) používať všetky formy telesných trestov na dieťati a iné hrubé alebo ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu.
b) používať ako výchovný prostriedok zákaz kontaktu s rodičmi a ďalšími blízkymi osobami sociálne vylúčenie, vyžadovanie neprimeraných fyzických výkonov, zásahov do vonkajšieho vzhľadu a nosenia znevažujúceho oblečenia, neodôvodnené zasahovanie do stravovania, iné

výchovné prostriedky a postupy, ktoré dieťaťu môžu spôsobiť poníženie a môžu neprimerane zasiahnuť do jeho ľudskej dôstojnosti, použiť výchovný prostriedok len preto, že dieťa je súčasťou skupiny (tzv. „kolektívny trest“), zneužiť iné deti na rozhodovanie o určení výchovného prostriedku pre iné dieťa

V centre je POUŽÍVANÝ Preventívny systém výchovných prostriedkov žiaduceho a nežiaduceho správania.

ŽIADUCE SPRÁVANIE detí je podporované a oceňované úsmevom, objatím, bozkom, slovnou pochvalou pred rodičmi, deťmi a inými dospelými, predĺžením vychádzky, diskotékou u starších detí, účasťou na aktivitách organizovaných Úsmevom ako dar, či inými organizáciami, finančným darom alebo výhodou, ktorú navrhne dieťa, a to:

a) disciplína pri dodržiavaní režimu v zmysle „Teraz vstávame, teraz sa učíme, teraz sa hráme, teraz ideme spať, teraz je nočný pokoj a odkladáme mobily, počítače, rádiá mimo spálňu, aby sme sa vyspali a nevyrušovali navzájom, teraz upratujeme, teraz máme voľno....“
b) slušné správanie – vedieť poprosiť, poďakovať, ospravedlniť sa, priznať si chybu,
c) úcta k dospelým – povedať svoj názor bez vulgarizmov a vypočuť aj druhú stranu,
d) pomoc menším a postihnutým deťom – pomáhať deťom pri učení, pri hygiene, na vychádzke, alebo keď ich požiadajú, nekričať na nich, nevyháňať ich z izby, neposmievať sa im, nepýtať od nich vreckové,
e) plnenie si svojich povinností v škole a v skupine – učiť sa, starať sa o svoje veci a svoj priestor a i.
f) úprimnosť, pravdovravnosť – zostať čestným v každej situácii, aj keď sa dieťa obáva dôsledku svojho správania,
g) spolupodieľanie sa na rituáloch, ktoré vytvárajú atmosféru rodiny – spoločné stravovanie, spoločné večerné rozhovory, spoločná modlitba, ak je to vhodné a účelné, spoločné aktivity (starostlivosť o zvieratká v útulku, návštevy domovov dôchodcov a pod.), spoločné výlety a hry, spoločné oslavy sviatkov detí, príprava vianočných sviatkov a pod.,
h) pozitívne výsledky vo vzdelávacom procese , snaha dieťaťa.

Pri stanovovaní výchovných prostriedkov na odstránenie alebo elimináciu NEŽIADUCEHO SPRÁVANIA je potrebné rešpektovať odborné poznatky o vývine detí s neistou vzťahovou väzbou a obranných a vyrovnávacích stratégiách traumatizovaných detí, ktoré sa môžu pobytom v centre zosilniť a tiež schopnosťou dieťaťa porozumieť a dodržiavať hranice.

V centre sú využívané nasledovné výchovné prostriedky v závislosti od veku dieťaťa:

a) slovné napomenutie v súkromí
b) slovné napomenutie pred deťmi
c) odchod na svoju izbu
d) zákaz pozerať obľúbený TV program
e) obmedzenie času stráveného pri počítači
f) odobratie mobilu už pred večierkou
g) odobratie časti vreckového v zmysle zákona
h) skrátená vychádzka, ak dieťa nedodrží čas návratu
i) preloženie diskotéky na iný termín,
j) mimoriadne pomocné práce (napr., zametanie lístia, utieranie parapiet a pod.)

V prípade eliminácie nežiaduceho správania sa dodržiava pravidlo: jeden priestupok – jedno opatrenie - počas prítomnosti vychovávateľa v pracovnej zmene, ktorý ho udelil ihneď po rozhovore s dieťaťom.

Výrazné poruchy správania detí sa konzultujú na rodinných poradách a individuálne s psychológom centra, prípadne s externým tímom centra. Porušovanie Programu centra nie je dôvodom na preradenie dieťaťa do iného zariadenia. Ak je v záujme dieťaťa potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú centrum nevykonáva, centrum ju zabezpečí inou právnickou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady, a to na základe rozhodnutia súdu na určité obdobie, ktoré stanoví v rozhodnutí súd. Postup pri zmene zariadenia je stanovený vnútornými predpismi centra.

24. POSKYTOVANIE VRECKOVÉHO DEŤOM :

Za účelom usmerňovania sociálneho vývinu sa dieťaťu a mladému dospelému poskytuje vreckové. O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa. Dieťaťu musí byť poskytnutá potrebná pomoc zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť : ak ide o dieťa vo veku od 6 rokov do 18 rokov veku, spôsob využitia vreckového sa dohodne v IPRODe resp. Pláne prípravy na osamostatňovanie. Ak ide o mladého dospelého, spôsob využitia vreckového sa dohodne v Dohode o zotrvaní mladého dospelého v detskom domove

Výška vreckového dieťaťa a mladého dospelého je mesačne:
a) 8 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 6 rokov do 10 rokov veku,
b) 12 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 10 rokov do 15 rokov veku,
c) 30 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 15 rokov veku.
Vreckové ako opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí finančného charakteru je poskytované tak, aby bol sústavne zabezpečovaný priaznivý sociálny vývin dieťaťa. Pre vhodné usmernenie sociálneho vývinu dieťaťa sociálny pracovník a vychovávateľ primeraným spôsobom oboznámi dieťa s výhodou tvorby úspor a šetrenia na dôležité udalosti. Ak dieťa prejaví záujem o tvorbu úspor z vreckového, navrhnutú čiastku odvádza sociálna pracovníčka na vkladnú knižku dieťaťa. Ak dieťa prejaví záujem o šetrenie na dôležité udalosti, navrhnutú čiastku si dieťa uschová u vychovávateľa. Centrum spoločne s dieťaťom najmenej 1 krát ročne hodnotí , či sa poskytnutím vreckového dosiahol účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa a navrhne dieťaťu prípadné zmeny v narábaní s vreckovým. Predpis vreckového vystavuje sociálna pracovníčka. Predpis odovzdá vychovávateľovi, ktorý eviduje narábanie dieťaťa s vreckovým. Na konci účtovného roka evidenčný hárok do účtovníctva.

25. POSTUP ZAMESTNANCOV CENTRA V KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH:

Centrum má na zvládnutie rizikových situácií vypracovaný Krízový plán, s ktorým sú zamestnanci oboznámení a je im k dispozícii na dostupnom mieste. Jeho cieľom je stanoviť záväzný postup pre všetkých pracovníkom centra v prípade ohrozenia života, zdravia detí a vychovávateľov, podozrenie na protiprávne konanie. V prípade, že by dieťa fyzicky ohrozovalo seba, prípadne deti a pracovníkov v skupine, je nutné volať na číslo 112 a následne čo najskôr o celej veci informovať riaditeľku centra a členov odborného tímu.

<u>ÚTEK DIEŤAŤA:</u>

Za útek možno považovať svojvoľné opustenie centra bez súhlasu službukonajúceho vychovávateľa alebo iného zamestnanca centra.
Ak centrum umožnilo pobyt dieťaťu mimo centrum a dieťa sa v určenom čase nevrátilo, centrum je povinné ihneď, najneskôr do 24 hodín vyzvať rodičov dieťaťa alebo osoby blízke dieťaťu, aby do 24 hodín zabezpečili návrat dieťaťa.

Ak dieťa opustí centrum bez súhlasu, je povinné túto skutočnosť oznámiť bezodkladne najbližšiemu útvaru policajného zboru (PZ, polícia), rodičom dieťaťa, súdu, ktorý nariadil ústavnú starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo uložil výchovné opatrenie, a orgánu SPODaSK. Na zabezpečenie všetkých potrebných údajov o dieťati pre potreby policajného zboru je vychovávateľ povinný vypracovať vopred tlačivo o úteku a opatriť ho aktuálnou fotkou dieťaťa. Nahlásenie úteku dieťaťa na Políciu zabezpečí vychovávateľ, ktorému sa končí pracovná zmena.
Útek dieťaťa nie je dôvodom na premiestnenie do iného typu zariadenia. V prípade, že je útekmi ohrozené zdravie alebo život dieťaťa alebo ostatných detí, je nutné zvážiť ochranu dieťaťa v uzatvorenom výchovnom systéme na základe rozhodnutia súdu. Útek dieťaťa sa eviduje v Knihe útekov.
Sociálna pracovníčka nahlási útek do 24 hodín zriaďovateľovi, príslušnému orgánu SPODaSK, rodičom a súdu, ktorý nariadil súdne rozhodnutie.

AGRESÍVNE SPRÁVANIE DIEŤAŤA:
Hlavným cieľom je zabezpečiť bezpečnosť dieťaťa, vlastnú bezpečnosť a zabezpečiť bezpečnosť detí, ktoré sú v blízkosti dieťaťa, ktoré sa prejavuje agresívne.
Dôležité je zachovávať pokoj, ostatné deti presunúť do bezpečnej vzdialenosti, minimalizovať očný kontakt s agresorom, sledovať jeho verbálne aj neverbálne prejavy, nenarušovať jeho osobný priestor, pokúsiť sa identifikovať príčinu úzkosti, straty sebakontroly. Následne podať adekvátnu liekovú terapiu, čakať kým sa neupokojí a informovať koordinátora.
V prípade zlyhania uvedených krokov, zavolať rýchlu zdravotnú pomoc a políciu. Na záver je potrebné spísať záznam o vzniknutej situácii a udalosť oznámi riaditeľke centra a odbornému tímu.

NEPLNENIE POVINNEJ ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY - ZÁŠKOLÁCTVO DIEŤAŤA:
Cieľom je identifikovať dôvody záškoláctva, zabezpečiť odstránenie tohto sociálno-patologického javu. Informácie podať koordinátorovi, intenzívne spolupracovať zo školou, odborným tímom.

SEBAPOŠKODZOVANIE DIEŤAŤA:
Cieľom je eliminovať riziko ublíženia si na zdraví, na najnižšiu možnú mieru a zabezpečiť dieťaťu čo najskôr adekvátnu odbornú pomoc. Je potrebné dieťa upokojiť, rozptýliť jeho pozornosť, odobrať mu nebezpečný predmet, poskytnúť prvú pomoc alebo ošetrenie. V závislosti od situácie privolať rýchlu zdravotnú pomoc. Bezodkladne informovať koordinátora, spísať záznam o vzniknutej situácii.

ŠIKANOVANIE:
Šikanovaním označujeme úmysel ublížiť druhému fyzicky, alebo psychicky. Je to napríklad bitie, strkanie, vyhrážanie sa fyzickým útokom, krádeže peňazí a vecí, schovávanie a ničenie vecí, ale aj ohováranie, nadávky, či vylúčenie zo spoločnosti ostatných, teda spolčenie sa viacerých detí proti jednému.
Ak dôjde k šikane medzi deťmi, pomoc dieťaťu poskytne psychológ centra. Ak došlo k šikanovaniu prvý krát, dieťaťu, ktoré šikanovalo, bude poskytnutá odborná psychologická pomoc. Ak došlo k šikanovaniu opakovane, centrum zabezpečí informovanie orgánu SPODaSK, políciu a rodičov detí, a vykoná okamžité opatrenia na ochranu ostatných detí a mladých dospelých premiestnením do takého typu zariadenia, v ktorom mu je poskytnutá špecializovaná odborná pomoc.

USMRTENIE, ZABITIE A ÚMRTIE OSOBY UMIESTNENEJ V CENTRE:

1. službukonajúci vychovávateľ telefonicky informuje neodkladne o vzniknutej mimoriadnej udalosti riaditeľku centra.
2. riaditeľka centra následne obratom informuje o vzniknutej mimoriadnej udalosti sociálnu pracovníčku, ktorej je pridelená samostatná skupina, kde mimoriadna udalosť vznikla.

3. sociálna pracovníčka prichádza do centra bezprostredne po obdržaní informácie o vzniku mimoriadnej udalosti informuje e-mailom príslušné orgány – príslušnú prokuráturu, políciu, súd, ktorý vydal rozhodnutie, Ústredie PSVaR, príslušný orgán SPODaSK a rodičov dieťaťa
4. riaditeľka, sociálna pracovníčka a službukonajúci vychovávateľ zostávajú na mieste vzniku mimoriadnej udalosti a plnia pokyny orgánov činných v trestnom konaní.

INÁ UDALOSŤ, KTORÁ SVOJOU POVAHOU MÔŽE VZBUDIŤ ŠIROKÝ OHLAS VEREJNOSTI:

1. vychovávateľ, ktorý nadobudne dojem, že situácia, ktorá v samostatnej skupine vznikla má charakter mimoriadnej udalosti, ktorá by svojou povahou mohla vzbudiť široký ohlas verejnosti, nahlási písomne (e-mailom) túto skutočnosť riaditeľke centra, kde podrobne opíše vzniknutú situáciu a žiada o vykonanie opatrenia za účelom odstránenia dôsledkov mimoriadnej udalosti.
2. ak riaditeľka a odborný tím posúdia túto mimoriadnu situáciu ako závažnú, zašlú neodkladne informáciu na Ústredie PSVaR aj s prijatými opatreniami riešenia mimoriadnej situácie

V Topoľčanoch, dňa 22.novembra 2020

Mgr. Viera Miklašová

riaditeľka centra